

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE INFRASTRUCTUUR, HET
VERKEER EN DE OVERHEIDSBEDRIJVEN

COMMISSION DE L'INFRASTRUCTURE, DES
COMMUNICATIONS ET DES ENTREPRISES
PUBLIQUES

woensdag

30-01-2002

15:45 uur

mercredi

30-01-2002

15:45 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Samengevoegde interpellaties van	1
- de heer Karel Van Hoorebeke tot de eerste minister over "de oprichting en de werking van DAT+" (nr. 1082)	
- de heer Yves Leterme tot de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "DAT+" (nr. 1104)	
<i>Sprekers:</i> Karel Van Hoorebeke, Yves Leterme , voorzitter van de CD&V-fractie, Rik Daems , minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties	
<i>Moties</i>	14
Vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "de 'sale-and-lease-back'-operatie met de Financietoren" (nr. 6026)	15
<i>Sprekers:</i> Yves Leterme , voorzitter van de CD&V-fractie, Rik Daems , minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties	
Vraag van de heer Jo Van Eetvelt aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "de Regie der gebouwen" (nr. 6149)	20
<i>Sprekers:</i> Jozef Van Eetvelt, Rik Daems , minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties	
Vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "het nieuw gerechtsgebouw te Gent" (nr. 6166)	25
<i>Sprekers:</i> Karel Van Hoorebeke, Rik Daems , minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties	
Vraag van mevrouw Marie-Thérèse Coenen aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "de gevolgen van het ontslag van de gedelegeerd bestuurder van De Post" (nr. 6255)	26
<i>Sprekers:</i> Marie-Thérèse Coenen, Rik Daems , minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties	
Vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "de ombudsdienst Telecommunicatie" (nr. 6280)	27
<i>Sprekers:</i> Yves Leterme , voorzitter van de CD&V-fractie, Rik Daems , minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties	

SOMMAIRE

Interpellations jointes de	1
- M. Karel Van Hoorebeke au premier ministre sur "la création et le fonctionnement de la société DAT+" (n° 1082)	
- M. Yves Leterme au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "DAT+" (n° 1104)	
<i>Orateurs:</i> Karel Van Hoorebeke, Yves Leterme , président du groupe CD&V, Rik Daems , ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques	
<i>Motions</i>	14
Question de M. Yves Leterme au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "l'opération 'sale-and-lease-back' concernant la tour des Finances" (n° 6026)	15
<i>Orateurs:</i> Yves Leterme , président du groupe CD&V, Rik Daems , ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques	
Question de M. Jo Van Eetvelt au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "la Régie des bâtiments" (n° 6149)	20
<i>Orateurs:</i> Jozef Van Eetvelt, Rik Daems , ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques	
Question de M. Karel Van Hoorebeke au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "le nouveau palais de justice de Gand" (n° 6166)	25
<i>Orateurs:</i> Karel Van Hoorebeke, Rik Daems , ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques	
Question de Mme Marie-Thérèse Coenen au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "les suites de la démission de l'administrateur délégué de la Poste" (n° 6255)	26
<i>Orateurs:</i> Marie-Thérèse Coenen, Rik Daems , ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques	
Question de M. Yves Leterme au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "le service de médiation pour les télécommunications" (n° 6280)	27
<i>Orateurs:</i> Yves Leterme , président du groupe CD&V, Rik Daems , ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques	

**COMMISSIE VOOR DE
INFRASTRUCTUUR, HET
VERKEER EN DE
OVERHEIDSBEDRIJVEN**

van

WOENSDAG 30 JANUARI 2002

15:45 uur

**COMMISSION DE
L'INFRASTRUCTURE, DES
COMMUNICATIONS ET DES
ENTREPRISES PUBLIQUES**

du

MERCREDI 30 JANVIER 2002

15:45 heures

La séance est ouverte à 15.53 heures par Mme Karine Lalieux, présidente.
De vergadering wordt geopend om 15.53 uur door mevrouw Karine Lalieux, voorzitter.

01 Samengevoegde interpellaties van

- de heer Karel Van Hoorebeke tot de eerste minister over "de oprichting en de werking van DAT+" (nr. 1082)

- de heer Yves Leterme tot de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "DAT+" (nr. 1104)

01 Interpellations jointes de

- M. Karel Van Hoorebeke au premier ministre sur "la création et le fonctionnement de la société DAT+" (n° 1082)

- M. Yves Leterme au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "DAT+" (n° 1104)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand.)

(La réponse sera fournie par le ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes.)

01.01 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag was gericht tot de eerste minister.

Vorige week, tijdens de Conferentie van voorzitters werd uitdrukkelijk beloofd dat de eerste minister een ernstige poging zou doen om deze vraag te beantwoorden; de heer Leterme kan dit bevestigen. Eens te meer is dit evenwel niet het geval en aangezien wij al vertrouwd zijn met dat probleem, mevrouw de voorzitter, zal ik er niet blijven bij stilstaan.

Mijnheer de minister, het leek mij aangewezen, nu DAT+ geleidelijk van de grond komt en de contouren van de nieuwe maatschappij zich stilaan aftekenen, nog een aantal concrete vragen te stellen om klaarheid te krijgen omtrent sommige nog duistere punten.

Om te beginnen zal ik het hebben over de investeerders. Wellicht herinnert u zich nog, mijnheer de minister, dat ik bij een vorige gelegenheid, in de Congreszaal, vroeg wie de investeerders terzake waren, waarop u antwoordde dat u het niet wist. Daarop werd u gewezen op uw betrokkenheid bij deze zaak, via Belgacontrol en

01.01 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): J'avais expressément adressé mon interpellation au premier ministre qui brille une nouvelle fois par son absence.

Maintenant que la DAT+ prend forme, un certain nombre de questions méritent une réponse. Le flou persiste quant à l'identité des investisseurs. Le quotidien *De Standaard* se hasarde dans son édition d'aujourd'hui à les énumérer. Le rôle de Belgocontrol, de la Région flamande, de la Région de Bruxelles-Capitale ainsi que d'un certain nombre d'autres investisseurs reste néanmoins vague. La Sabena a toujours été confrontée à un problème de

BIAC en werd u erop attent gemaakt dat u bijgevolg bezwaarlijk kon beweren dat u helemaal niet weet wie de mede-investeerders zijn die in de nieuwe constructie DAT+ stappen.

Officieel heerst terzake nog steeds grote onduidelijkheid aangezien wij tot op heden nog niet in kennis werden gesteld van de namen van de investeerders in DAT+.

In De Standaard van vandaag werd weliswaar een poging ondernomen om de lijst van de investeerders kenbaar te maken, maar omtrent een aantal namen blijft er nog steeds onduidelijkheid bestaan. Zo zou bijvoorbeeld Belgacontrol nog steeds niet definitief hebben beslist om al dan niet in de constructie te stappen.

Het is evenmin duidelijk of de toezegging van het Vlaamse Gewest en van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest reeds definitief is en dat geldt eveneens voor een aantal andere investeerders. Voor de vijf maatschappijen die door Etienne Davignon worden beheerd zal dat wellicht wel het geval zijn. Etienne Davignon zal wellicht voldoende druk hebben kunnen uitoefenen op deze maatschappijen om hun beloftes hard te maken.

In zijn boek over Sabena, van het ontstaan tot de crash ervan, schrijft professor Vantemsche dat het belangrijkste probleem van deze maatschappij, over de jaren heen, onderkapitalisatie was. Sabena zou altijd hebben gewerkt met een minimumkapitaal.

Nu blijkt het zo te zijn dat de investeerders geen kapitaal zullen inbrengen in de nieuwe constructie, maar zullen werken via een lening aan de SN Airholding en dat twee andere maatschappijen, namelijk SOFINA en Belgocontrol – althans indien deze laatste mee in de boot stapt – via een achtergestelde lening zullen opereren. Dat betekent dat de inbreng niet als kapitaal wordt ingeschreven, maar als een potentiële vordering die te allen tijde kan worden waargemaakt.

Het is niet duidelijk in welke mate het kapitaal zal worden vastgelegd en of het al dan niet voldoende zal zijn om de nieuwe maatschappij alle slaagkansen te bieden.

Mijnheer de minister, na het faillissement van Sabena creëerde u verwachtingen ten opzichte van de publieke opinie en ten aanzien van het personeel, door de eerste minister te laten aankondigen dat de nieuwe maatschappij, die snel zal worden opgericht, werk zou kunnen bieden aan ongeveer zesduizend van de twaalfduizend personeelsleden.

Door dit engagement hebt u verwachtingen gecreëerd. Is er nu duidelijkheid over de fusie van DAT met Virgin? Waarom voert men alleen met Virgin Express onderhandelingen en niet met andere potentiële kandidaten, zoals Lufthansa, KLM?

Ten tweede, mevrouw de voorzitter, ik wil weten van de minister hoe de stand van zaken is met betrekking tot de piloten. De heer Van Rossem beweert dat elke dag twee piloten hun licentie verliezen omdat zij niet in de mogelijkheid verkeren om voldoende vluchten – desnoods in een simulator – te doen om hun licentie te behouden. Ik herinner u eraan dat collega Creyf vorige week mevrouw Durant heeft ondervraagd in verband met de problematiek van de leerling-piloten.

capitalisation insuffisante.

Les investisseurs n'apportent cependant pas de capital mais recourent à un système de créances futures. L'apport de la Sofina et de Belgocontrol prendrait la forme d'un prêt subordonné.

La nouvelle compagnie disposera-t-elle de suffisamment de capital pour avoir une réelle chance de succès? L'engagement pris par le gouvernement après la faillite de la Sabena pourra-t-il être concrétisé?

La situation relative à la fusion entre la DAT et Virgin a-t-elle enfin été clarifiée? Pourquoi a-t-on uniquement négocié avec Virgin? Selon M. Van Rossem, chaque jour qui passe, deux pilotes perdent leur licence de vol faute d'heures de vol et de vol en simulateur. Le gouvernement n'a toujours pas résolu le problème des pilotes. Quel est l'état actuel du dossier? Qu'en est-il des élèves pilotes accomplissant leur dernière année d'études?

Le nouveau président de la DAT a examiné la possibilité d'organiser des vols de longue distance sur l'Afrique. Il semble qu'il souhaite employer du personnel et des pilotes étrangers. C'est du moins ce qui ressort d'une lettre de M. Rob Kuijpers, datée du 16 janvier 2002 et adressée au personnel de l'ancienne Sabena et de la DAT. M. Kuijpers entend recourir à l'*outsourcing* et à des sous-contracts. Estimez-vous cela acceptable, alors que des centaines de pilotes belges et des milliers d'anciens Sabéniens sont au chômage?

Une nouvelle société a donc été créée mais les problèmes ne sont toujours pas résolus. Quel est l'état d'avancement de ce dossier?

Zij heeft moeten toegeven dat op dat vlak een sociaal drama plaatsvindt, waarvoor de regering vandaag nog geen oplossing heeft gevonden. De laatste lichting piloten, die in oktober het laatste jaar van hun studie hebben aangevat, zouden eigenlijk nu moeten afstuderen, maar door het faillissement kunnen zij hun vlieglicentie niet verkrijgen. Wat is de situatie daaromtrent?

Ten slotte wil ik een derde punt aanhalen. De heer Kuypers, de huidige president van het nieuwe DAT, heeft een studie gemaakt over de activiteiten voor lange afstandsvluchten naar Afrika. Ik ben in het bezit gekomen van een brief van 16 januari 2002 die de heer Kuypers aan de volgende mensen heeft gericht.

Ik citeer: "To: all DAT-employees, all ex-Sabena-employees, working for DAT. From: Rob Kuypers. Date: Wednesday, January the 16th. A study is currently being carried out to see what best and most cost efficient way could be considered to relaunch some long-haul activities to Africa in the coming week. Different options are being studied, along with the possibility to subcontract part or all of the operations in order to keep maximum flexibility at this stage."

Mijnheer de minister, op een ogenblik dat heel wat vliegend personeel werkloos is, wenst de heer Kuypers via ondercontracten buitenlandse piloten en buitenlandse werknemers aan het werk te zetten. Ik herinner u aan de woorden van de eerste minister op het ogenblik van het faillissement. Jullie zouden binnen de week een nieuwe maatschappij oprichten, waarin – bijna gegarandeerd – zesduizend mensen aan de slag zouden kunnen. Vandaag zijn van de 700 piloten die werkloos zijn geworden ingevolge het faillissement van Sabena, ongeveer 25 personen opnieuw in dienst getreden, allemaal in buitenlandse maatschappijen. De meeste piloten verliezen deze dagen hun licentie.

Ook van de fusie van DAT met Virgin is geen bijkomende tewerkstelling te verwachten. Integendeel, wij zien nu dat beide maatschappijen samen ongeveer 1.700 mensen tewerkstellen, terwijl men al heeft aangekondigd dat men in de gefusioneerde onderneming ongeveer 1.500 mensen zal nodig hebben. Dat betekent dat ook daar een afvloeiing zal gebeuren.

Ik kom tot mijn besluit, mijnheer de minister. Ik heb drie concrete punten aangebracht. Ik verwijs naar de situatie in verband met de investeerders, de stand van zaken met betrekking tot de piloten en de bedoeling van de heer Kuypers om voor de lange afstandsvluchten naar Afrika met outsourcing en subcontracting te werken. Ik zou graag de huidige stand van zaken kennen. Mijnheer de minister, het faillissement is reeds een ramp, maar de wijze waarop de post-Sabena-periode zich ontwikkelt, is een even grote ramp. Wij hebben wel een nieuwe maatschappij met DAT+, maar de problemen van de piloten en de problemen van de werkloze personeelsleden zijn vandaag nog niet opgelost.

01.02 Yves Leterme (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik sluit mij uiteraard aan bij de zienswijze van collega Van Hoorebeke. Hij is een van de weinigen die – net als ikzelf en een paar andere collega's - 100 dagen na de feiten nog bekommerd is om het dossier van het failliete Sabena.

01.02 Yves Leterme (CD&V): Je me rallie à ce qu'a dit M. Van Hoorebeke. Hier, j'ai éprouvé comme une honte par procuration quand le Roi, dans son discours aux corps constitués, a qualifié la

Vooraleer ik tot mijn vragen kom, wil ik uiting geven aan mijn gevoel van plaatsvervangende schaamte dat ik gisteren had. Ik verwijs daarbij naar de Koning bij de ontvangst van de zogenaamde gestelde lichamen, in de wetenschap dat “Verba volant, scripta manent”.

Ik had dit gevoel van plaatsvervangende schaamte toen de luchtvaartmaatschappij op 7 november door de premier, met zijn gekende bescheiden aanleg, werd gepresenteerd. Dit werd gisteren immers als een belangrijke realisatie van het regeringsbeleid voorgesteld. Het is uiteraard zo dat als men praktisch niets te vertellen heeft, men zich vastgrijpt aan iedere sprokkel. Men doet dit wel op de kap van al die mensen die vandaag nog altijd in een uitzichtloze situatie verkeren. Ik vind dat alleszins wat bij de haren getrokken; ik vond het ook gênant dat de Koning op dit elan doorging en een eresaluut bracht aan degenen die nu betrokken partij zijn en die verwachtingen hebben gecreëerd inzake DAT+.

Mijnheer de minister, ik wens even op het verhaal van DAT en de fusie met Virgin in te gaan en mijn standpunt terzake toe te lichten.

Mijnheer de minister, de pogingen om DAT in een breder internationaal verband onder te brengen zijn faliekant afgelopen. Daarnaast is er de vaststelling dat van regeringswege niets meer wordt gedaan om de maatschappij verder uit te bouwen. Bij vorige gelegenheden hebt u trouwens onderstreept dat het een zaak van privé-investeerdere is waarop u geen rechtstreekse impact meer hebt. Ik zou uw vorige uitspraken kunnen citeren.

Vervolgens verwijs ik naar de resultaten van Virgin Express, de kapitaalstructuur van de maatschappij en haar activiteiten van de laatste jaren, alsook naar de wijze waarop de bedrijfsstrategie door de heer Branson wordt verwoord in onder meer het voorwoord bij het jaarverslag 2001 van zijn groep en in de door hem gedane statements. Dit alles geeft mij de indruk dat men zich in een situatie bevindt waarbij DAT hoopt dat Virgin Express de partner zal zijn in een fusie en waarbij de heer Branson graag zou hebben dat hij in een of andere constructie van Virgin Express af zou zijn. De besprekingen met DAT vormen voor de heer Branson eigenlijk een gelegenheid om van het – ik zal het eufemistisch uitdrukken – niet zo florissant resultaat van Virgin Express af te geraken.

Ik heb mijn oor te luisteren gelegd bij mensen op het terrein en ben tot de vaststelling gekomen dat er indicaties zijn dat inzake personeelsbezetting men bij de optelsom huidig personeel DAT en huidig personeel Virgin Express veeleer in de richting van een lichte afslanking zal evolueren dan in de richting van de creatie van nieuwe jobs.

Ik wil niet zo ver gaan om te verwijzen naar de woorden die de eerste minister in dit Huis heeft uitgesproken inzake de creatie van jobs bij de nieuwe luchtvaartmaatschappij. Steeds meer mensen tillen trouwens minder zwaar aan de woorden van de eerste minister.

Met de randvoorwaarden die werden vooropgesteld om tot een luchtvaartmaatschappij te komen, dreigt het hele opzet te eindigen met een reddingsoperatie, een afvloeiingsoperatie van een deel van het personeel van Virgin Express, het oprichten van een fusiemaatschappij met een zwakke kapitaalstructuur en met een

nouvelle compagnie aérienne belge d'une des réalisations les plus importantes du gouvernement actuel.

Mais les responsables de ce projet n'ont pas réussi à intégrer la DAT dans une structure internationale ni à l'aider financièrement à poursuivre ses activités. La DAT espère que Virgin s'associera à une fusion avec elle tandis que M. Branson espère se débarrasser de Virgin Express étant donné qu'elle n'a pas enregistré de très bons résultats. Toutefois, une fusion se solderait par des pertes d'emplois, non par des créations d'emplois. Il vaut mieux que je ne revienne pas sur les promesses que le premier ministre a faites à ce moment-là. Une fusion accoucherait d'une compagnie fragile en termes de structures de capital, ce qui se traduirait par de nouvelles pertes d'emplois. Le lancement de la nouvelle compagnie fera à peine augmenter l'emploi indirect. Je pense que la fusion envisagée entre la DAT et Virgin est une nouvelle étape dans la voie du déclin. Les mesures déjà prises ne visaient à atteindre qu'un seul objectif: camoufler un tant soit peu l'implosion de la Sabena tout en provoquant un minimum de dégâts politiques. Il y a donc toute une série de promesses que le ministre n'a pas tenues. Il porte à cet égard une lourde responsabilité.

vrijwel nuloperatie – het gaat hoogstens om een paar honderd mensen - met betrekking tot het aanwerven van nieuw personeel, ex-Sabeniens.

Inzake onrechtstreekse tewerkstelling zijn de eerste saneringsoperaties gebeurd. Die hebben eveneens geleid tot zware afvloeiings- en afslankingsplannen. De strategie van de regering werkt in de zin dat de afslanking er komt een paar maanden na het bankroet van Sabena. Binnen enkele maanden zal men wellicht verwijzen naar de economische moeilijkheden, zodat hier en daar nog enkele tientallen jobs zullen wegvallen.

Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat de eventuele fusie tussen DAT en Virgin Express een zoveelste demarche is om de implosie van de Belgische luchtvaartactiviteit zo gecamoufleerd mogelijk te laten verlopen en dat het er vooral om te doen is om politiek geen schade aan te richten. Wat er met de mensen gebeurt is uw zorg niet. Men kan met de mogelijke fusie uitpakken op de ontvangst van de gestelde lichamen en er een glas champagne – daar is hij terug - op drinken. Men ligt niet wakker van de 10.000 tot 12.000 werknemers. De markt doet haar werk. Ik zal de pijnlijke anekdotes over contacten met American Airlines niet opnieuw oprakelen.

Mijnheer de minister, ik vrees dat het dossier zoals het op dit ogenblik voorligt nauwelijks extra jobs zal creëren voor de ex-Sabeniens. Ik zou het op prijs stellen dat u minstens een poging doet om mijn analyse te weerleggen. De tijd zal uitwijzen wie van ons gelijk heeft. Ik zou het betreuren mocht u eens te meer herhalen dat dit een aangelegenheid van de privé-sector is. Naarmate de tijd vordert wordt de confrontatie tussen enerzijds, de uitspraken van politiek verantwoordelijken en anderzijds, de evolutie van het dossier steeds pijnlijker. Mijnheer de minister, ik dring erop aan dat u uw analyse zou geven van de huidige toestand, zeker met betrekking tot de creatie van jobs waarin u al de verantwoordelijkheid draagt omdat u en de eerste minister terzake heel wat beloftes hebt gedaan.

01.03 Minister **Rik Daems**: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik zal mijn verantwoordingsplicht ten opzichte van het Parlement niet ontlopen. Mijn antwoorden waren steeds genuanceerd. Wat dit dossier dat handelt over een private maatschappij, betreft, kan men twee antwoorden geven. Vooreerst moet de actie van de regering binnen haar bevoegdheden en mijn verantwoordelijkheid terzake verduidelijkt worden. Ten tweede, zal ik mijn persoonlijk standpunt toelichten. Ik beklemtoon dat het een persoonlijk standpunt is over een private aangelegenheid die niets van doen heeft met een bevoegdheid van de regering. Dit standpunt kan niet politiek gelieerd worden. Het kan later wel politiek gebruikt worden.

Eerste vaststelling: het is een private maatschappij. Tweede vaststelling: bepaalde publieke entiteiten investeren in de private maatschappij. Van deze entiteiten kan ik over informatie beschikken en ze meedelen. Dit is een antwoord op de vraag met betrekking tot de lijst van investeerders. Op dit ogenblik is het een niet-publieke maatschappij. Het staat niemand vrij om deze lijst publiek te maken zonder akkoord van de desbetreffende betrokkenen. Ik ben op de hoogte van de lijst. De persberichten terzake liggen dicht bij de waarheid. Ik heb niet het recht de lijst zo maar vrij te geven. Ik kan zeggen dat BIAC op de lijst figureert. Belgocontrol staat niet op de

01.03 **Rik Daems**, ministre: J'ai toujours nuancé mes réponses. Ce dossier en comporte deux types : d'une part, les réponses concernant le rôle du gouvernement et, d'autre part, un commentaire personnel.

La DAT est une société privée, dans laquelle des investisseurs publics ont aussi des participations. Je connais la liste des investisseurs mais je ne peux pas la divulguer sans l'accord du conseil d'administration. Je puis toutefois affirmer que BIAC en fait partie et que Belgocontrol ne s'y trouve pas. J'ai déjà déclaré par le passé qu'il convenait de vérifier si cette présence parmi les investisseurs ne posait pas de problèmes sur le plan juridique.

lijst. Ik heb reeds verscheidene malen uitgelegd waarom. Los van de opportuniteitsvraag waar ik van oordeel ben dat Belgocontrol er alle belang bij heeft dat er veel vliegbewegingen zijn omdat dit rechtstreekse inkomsten genereert voor het bedrijf en zonder in te gaan of het verdedigbaar is om te investeren in het creëren van vliegbewegingen, heb ik steeds beklemtoond dat Belgocontrol slechts kan participeren als de juridische context het toelaat.

Ik ga dieper in op de actie van de overheid. Zij heeft wel degelijk te maken met het opvangen van het sociaal aspect van het bankroet van Sabena.

Hoewel mevrouw Durant heel uitdrukkelijk de verantwoordelijkheid op zich wou nemen voor de piloten, wil ik u wel mijn mening daarover geven. In de Ministerraad hebben we op uitdrukkelijk aandringen van verschillende collega's wel een oplossing kunnen vinden voor het bij wijze van spreken kunnen behouden van de licenties, niet via vliegreuen maar via de vluchtsimulator. Er is vandaag echter geen oplossing voor het financiële luik voor bepaalde categorieën van piloten. Dat is juist. Ik kan u momenteel niet mededelen wanneer en of mijn collega een voorstel tot oplossing van dit specifieke probleem zal voorleggen. Wat mij betreft, ik blijf ook zoeken naar een oplossing die niet discriminatoir is. Het grote probleem is dat men, enerzijds, onvermijdelijk op het terrein van de regionale bevoegdheden komt met betrekking tot de opleiding en men, anderzijds, onvermijdelijk op het terrein van de gelijke behandeling komt. Waarom moet men iemand die hierin uit eigen vrije keuze heeft geïnvesteerd wel helpen terwijl iemand die in een andere activiteit heeft geïnvesteerd niet wordt geholpen? Dat zijn de problemen. In bepaalde argumentaties gaat men zelfs zo ver te stellen dat dit onder artikel 6bis van de Grondwet valt.

Het dossier JAR-FCL is het medische luik. Dat was een probleem in heel de pilotenaangelegenheid. Positief in dit verband is dat zodra de Raad van State advies heeft uitgebracht de JAR-vergunningen voor vijf jaar geldig zullen zijn. Er zou alleen nog een jaarlijks medisch onderzoek nodig zijn. Voor zover mijn informatie nog up to date is – want dat verandert vrij snel in deze problematiek – heeft de minister van Landsverdediging wel maatregelen genomen waardoor hij onder bepaalde voorwaarden jonge piloten kan aanwerven. Verder doen wij het nodige om de bepalingen van het koninklijk besluit van 10 januari 2000 bij hoogdringendheid te wijzigen zodat de hernieuwing en de wedergeldigmaking van de bevoegdverklaringen mogelijk wordt door middel van een simulator in plaats van een vliegtuig. We hebben dat tijdelijk gedaan en we kunnen dat permanent doen. Dat lost echter een deel van het probleem niet op. Ik betreur dat samen met u.

Met betrekking tot de investeerders heb ik u mijn mening gegeven over onder andere de lijst. Ik meen dat dit normaal is. Als u mij morgen zou zeggen dat Fortis een nieuwe zaak begint met 33 anderen en u zou mij vragen om u mee te delen wie de 33 anderen zijn omdat BIAC er toevallig deel van uitmaakt, dan zou ik dat ook niet kunnen doen. Ik begrijp uw vraag wel omdat dit natuurlijk in het verlengde ligt van het bankroet van Sabena. Ik hoop dat u begrip hebt voor mijn antwoord.

Wat het personeel betreft en het oplossen van de problematiek van de tewerkstelling los van het verhaal van de piloten, blijkt uit de

Le rôle du gouvernement consiste à prendre en charge les conséquences sociales de la faillite de la Sabena. Mme Durant s'est approprié le dossier des pilotes. Nous sommes parvenus à un compromis, dans la mesure où les simulations interviendront désormais au même titre que les heures de vol dans les critères de conservation de la licence. Néanmoins, l'aspect financier n'est pas encore réglé.

Je continue de rechercher une solution non-discriminatoire. Deux problèmes se posent: la formation est une compétence communautaire et le principe de l'égalité de traitement ne peut être bafoué.

L'avis du Conseil d'Etat est positif, dans la mesure où les autorisations JAR resteront désormais valables pendant cinq ans, moyennant un contrôle médical annuel.

Le ministre de la Défense veillera à ce qu'un certain nombre de jeunes pilotes puissent intégrer ses services.

Grâce à la modification de l'arrêté royal du 10 janvier 2000, les vols virtuels en simulateur de vol compteront désormais comme de vrais vols.

Les cellules d'emploi sont actives et ont déjà permis à 750 personnes de décrocher un emploi. La semaine prochaine, je leur rendrai une visite de travail pour ensuite fournir des informations supplémentaires à mes collaborateurs.

En ce qui concerne le *catering* et le *handling* ainsi que Sabena Technics, les choses évoluent positivement. Ainsi, Sabena Technics s'est vu accorder de nouveaux crédits commerciaux.

Il s'agit donc d'une société privée

informatie die wij nu krijgen dat de tewerkstellingscellen beginnen te functioneren. Wij zouden nu een totaal van 750 mensen hebben die herplaatst zijn via de tewerkstellingscel. Dat cijfer moet ik echter verifiëren. Dit staat los van de mensen die op eigen kracht een baan zouden hebben gevonden. Dat is mondelinge informatie die ik vandaag niet kan bevestigen. Volgende week zal ik terzake een werkbezoek afleggen. U weet dat ik de coördinatie op mij heb genomen om dit initiatief tot stand te brengen en dat ik ook middelen uit mijn eigen begroting heb geput om dit te kunnen bekostigen. Mevrouw de voorzitter, ik engageer mij om mijn medewerker de gegevens die ik daar krijg aan u te laten bezorgen opdat dit kan worden verdeeld. Ik heb altijd op die manier gewerkt in alle dossiers. Ik zie daar geen problemen in.

Er is nog een element, naast het personeel als dusdanig. Als men DAT op zich neemt en men kijkt niet naar de afgeleide tewerkstelling, dan praat men uiteraard over honderden banen. Als men de afgeleide tewerkstelling mee gaat bekijken, dan heeft men het over een veel bredere activiteit. Ik vertel u geen geheim als ik zeg dat bijvoorbeeld de handling vandaag een zeer winstgevend onderdeel is van de activiteiten op de luchthaven. Sabena handling pakt anderen klanten af.

Waarom? Omdat nu blijkbaar toch de motivatie en de werkomstandigheden aanwezig zijn om wel optimaal te functioneren. Dit is een vaststelling die werd meegedeeld door de curator. U kunt dit wat mij betreft bij hem persoonlijk checken. Dit is een afgeleid positief effect.

Ik kom dan bij Sabena Technics. We hebben daar zoals u weet een commercieel krediet aan voorhanden gebracht zodat de maatschappij zou kunnen "perdureren" en in een rendabele context voortduren. Als u zegt dat de regering niets meer doet in het dossier dan is dat juist in die zin dat het hier gaat om een private maatschappij. De vraag of de investering die wij hebben gedaan al dan niet opportuun is, moet door de raad van bestuur worden beantwoord. Daarnaast zijn er wel een aantal randgegevens zoals onder meer een commercieel krediet waardoor het bedrijf de stappen kan zetten die het moet zetten om rendabel te blijven of te worden en op middellange termijn een interessant bedrijf te blijven.

Van twee dingen één: het is een privaat bedrijf maar toch worden een aantal maatregelen genomen om dit in orde te brengen.

Laten wij even ingaan op DAT en Virgin. Ik vertel u geen geheim meen ik als ik u zeg dat ik een hele tijd geleden zelf aan tafel heb gezeten met onder meer de heer Branson. Dat is ook niet nieuw. Ik heb de heer Branson al een aantal keren ontmoet omdat er al langer interesse is van hem maar ook van anderen. Ik heb zoals dat hoort ook andere mensen gezien. Ik meen dat het tot stand brengen van een synergie die gericht is op de markt een goede zaak is.

Als men weet dat er vandaag contracten bestaan waarbij de ene maatschappij in opdracht van de andere passagiers vervoert waarbij de kosten voor de klant verschillend zijn om dezelfde opdracht uit te laten voeren. Als men weet dat de markt toelaat dat men twee maatschappijen met een 50%-bezetting heeft. Als men dan overgaat naar één maatschappij kan men door synergieën waarschijnlijk één

au sein de laquelle l'Etat entreprend de nombreuses démarches pour régler certains points.

Un rapprochement entre la DAT et Virgin est, du point de vue du marché, une bonne chose, notamment pour ce qui est de l'occupation et de la structure des frais. Ce qui ne signifie pas que l'ensemble sera aussi important que la somme des parties. Actuellement, la collaboration se poursuit mais l'on envisage de réaliser une fusion par la suite. A cet égard, une vision à long terme est nécessaire et il convient de tenir compte d'éléments tels que le créneau cible, la clientèle cible et l'utilisation du matériel.

J'estime que, si la collaboration se déroule bien, une société issue d'une fusion peut à moyen terme occuper une place plus importante sur le marché et peut-être étendre ses activités en dehors de l'Europe. Quoi qu'il en soit, la décision émanera du Conseil d'administration.

A moyen terme, la combinaison des compagnies me semble un instrument intéressant, qui pourrait constituer le point de départ d'un produit digne d'intérêt pour les grands transporteurs. Nous imaginons la perspective d'une grande compagnie compatible implantée à Bruxelles qui ne s'occuperait pas uniquement des vols bon marché mais comporterait également un important volet *business*.

Le rapprochement de British Airways et de la KLM semble annoncer une volonté d'implantation des compagnies américaines sur le continent, d'autant qu'American Airlines a abandonné le projet de s'installer à Heathrow.

Je voudrais conclure par quelques observations. Pour ce qui est de la liste des investisseurs, je peux

maatschappij maken die een betere bezetting heeft met een betere kostenstructuur. Betekent dit dat op korte termijn de som van de twee maatschappijen even groot is als beide maatschappijen apart? Normaal gezien is dit niet mogelijk tenzij er meteen een synergetisch effect in de markt ontstaat. Dit laatste wordt verwacht vanuit de gesprekken. Ik vertel u geen geheim wanneer de werkgroepen, die vandaag overigens groen licht hebben gegeven om verder te praten, dit als uitgangspunt nemen. Dit betekent heel concreet dat de samenwerking die nu bestaat, wordt voortgezet en dat daarnaast het project om te fusioneren tot de mogelijkheden blijft behoren. Ik zou willen aandringen op de visie dat men niet de korte termijn als definitief zou aanvaarden wanneer die fusie er komt.

Ik verklaar mij nader. Als men maatschappij A met 100 en maatschappij B met 100 samenvoegt, komt men uit op 200 als men een bijkomend stuk van de markt kan binnenhalen want anders is er geen kostensynergie die nodig is om de rendabiliteit te verhogen. Die 200 is natuurlijk een eerste stap want de competitiviteit zou dan van die aard moeten zijn dat men meer markt inneemt. Met andere woorden, dit lijkt mij persoonlijk een logica te dragen waarbij men natuurlijk een aantal aspecten moet bekijken. Ik geef een aantal voorbeelden. Aspecten van nichebereik in de markt, algemeen klantenbereik en materiaalgebruik – ik denk bijvoorbeeld aan de AVRO's, de BEA's en de Boeings maar wat met de Airbusen – moeten zeer goed worden bekeken.

Dat moet allemaal zeer goed worden onderzocht.

Ik weet niet hoe de kapitaalstructuur eruitziet, ik heb daar geen informatie over. Wat de heer Leterme zegt, kan ik dus ontkennen noch bevestigen. Dat gesprek moet nog komen, of, als het al heeft plaatsgevonden is er nog geen definitief uitsluitel gegeven. Vanuit de marktsituatie lijkt de samenvoeging van twee spelers een sterkere speler op te leveren, met meer groeikansen op middellange termijn en met meer uitzicht op mogelijke internationale vliegroutes, buiten Europa dus.

Wat is de vorm van die activiteiten? Daar kan ik niet op antwoorden. Zijn dat wet leases of niet? Is dat in de core of the company of niet? Dat moet de maatschappij uitmaken. Daarop antwoorden is niet makkelijk. U hebt wel gelijk op dit punt dat het interessanter is activiteiten op Belgische bodem te hebben dan buitenlandse wet leases. Daarin hebt u gelijk. Dat lijkt mij evident. Of dat zo zal zijn, zullen we zien. De marktprijzen zijn volgens mij zodanig dat je ook op Belgisch niveau interessante voorwaarden kunt vinden en niet noodzakelijk naar het buitenland moet kijken. Het komt echter niet mij toe, wel het management en de raad van bestuur van de nieuwe maatschappij om hierin een besluit te nemen. Mijn persoonlijke mening is dat dit moet kunnen, maar als overheid heb ik daarin geen invloed en mag ik dat ook niet.

Op middellange termijn lijkt de combinatie van de maatschappijen mij interessant. Zoals u weet ben ik voorzichtig. Dit zou de basis kunnen zijn voor een entiteit die een of meer grote carriers interesseert. Dan zit je in de logica van een profitabel in Brussel gehuisveste maatschappij met een feeding over Europa die naar mijn aanvoelen niet alleen de "basketters, baskets of basketsloefen" of hele goedkope passagiers aantrekt, maar ook een belangrijk businessluik

vous dire que celle qui circule dans la presse est proche de la réalité. La cellule emploi fonctionne correctement.

Virgin-DAT est un projet à moyen terme. En cas d'échec, la DAT continuera de fonctionner en solo. Enfin, nous constatons que des objectifs qui sont apparemment très difficilement réalisables semblent aujourd'hui plus accessibles et que les potentialités s'améliorent. Il n'y aura toutefois pas de nouvelle Sabena. On peut cependant imaginer qu'une compagnie locale s'associe à une compagnie internationale, voire même qu'elle propose certains vols long courriers, probablement à destination de l'Afrique.

Outre la DAT-Virgin, d'autres activités aériennes voient le jour. Je ne veux pas anticiper sur les événements mais Thomas Cook et Van Gaver ont des chances de réussir. Je suis certain que les investissements réalisés par le gouvernement sont positifs, pour autant, bien entendu, que l'accent soit mis sur la rentabilité et la stabilité dans le temps.

zou kennen. Daardoor zou er wel een feedingactiviteit zijn die gericht is op plaatsen buiten Europa. Dan zou je wel spelers kunnen aantrekken als American Airlines of anderen.

Een ander persoonlijk aspect. Indien BA en KLM nader komen omdat bepaalde competitiviteitsautoriteiten nu wel toelaten wat zij in het verleden minder toelieten, dan stel je vast dat AA geen voet aan de grond heeft op het vasteland. Zij zullen dus op zoek gaan. Of dat hier zal zijn is een andere vraag. De nuchtere vaststelling is dat dit nu meer tot de mogelijkheden behoort dan toen zij een vaste stek op Heathrow zochten. U weet waarom dat niet doorgaat. Zij moesten dan tientallen bestemmingen laten vallen. Dat is commercieel ondoenbaar en moeilijk verdedigbaar vanwege de autoriteiten.

Ik vat samen. Het is een privé-maatschappij. Ik kan enkel antwoorden wat ik weet. Van de lijst van investeerders kan ik enkel zeggen dat wat bekend is, de waarheid dicht benadert. BIAC hoort daarbij, Belgocontrol nog niet om de bekende redenen. Inzake de piloten heb ik geantwoord. De tewerkstellingscel functioneert en binnenkort krijgt u daarover meer informatie. Het dossier Virgin-DAT moet meer als project op middellange termijn dan op korte termijn worden bekeken. Volgens mijn informatie gaat DAT alleen verder als de fusie niet tot stand komt. Het kan dan misschien alleen het vehikel zijn dat de interesse zou wekken van een breder net. De slotsom dan.

Ben ik optimistisch, pessimistisch of realistisch gestemd? De feiten van vandaag - die door velen moeilijk realiseerbaar werden geacht en waarover ik ook altijd met de nodige reserves heb gesproken - wijzen uit dat de mogelijkheden elke dag groter worden. Dat is een realistisch gegeven. Dat wil echter niet zeggen dat deze maatschappij over enkele jaren het volume van Sabena zal hebben. Dat is ook een realistisch gegeven. Het belangrijkste is dat een goed draagvlak, een zogenaamde carrier, wordt uitgebouwd die aan een internationale carrier verbonden is en die een aantal eigen internationale lijnen heeft, waarschijnlijk vooral naar Afrika omdat DAT bij het klantenpotentieel van het vroegere Sabena gekend zou moeten zijn.

Voorts kan worden vastgesteld dat er naast DAT-Virgin nog andere maatschappijen worden opgericht. Over de maatschappij van de heer Van Gaever weet ik te weinig om te kunnen zeggen of het project zal doorgaan. Ik hoop van wel. Dat moet kunnen. Er zijn een aantal niches voorhanden zijn om het te proberen. Een goede ondernemer moet dit aandurven. Daarnaast is er ook de maatschappij Thomas Cook die ook definitieve vormen begint aan te nemen. Al deze initiatieven zouden tot een tewerkstellingspeil van het vroegere Sabena moeten leiden. Dat is een juiste analyse van de feiten.

De overheid mag – in de mate van het mogelijke - tevreden zijn over de geleverde inspanningen. De rendabiliteit, de duurzaamheid, de winstmarges in rekening gebracht, loonde dit moeite. Dit neemt echter de persoonlijke drama's die daarmee gepaard gingen, niet weg. Het sociaal plan tracht dit zo veel mogelijk – maar in dergelijke gevallen nooit afdoende - op te vangen.

01.04 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik sluit mij aan bij uw tevredenheid. De overheid heeft inderdaad een positieve rol gespeeld. De economie en de tewerkstelling zullen opnieuw op een realistische manier aan de

01.04 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Le ministre a déclaré que l'Etat avait joué un rôle positif, parce qu'il était parvenu à mettre

noden van de regio en het land kunnen beantwoorden.

Mijnheer de minister, mijn toetssteen in het dossier is echter de verklaring van de eerste minister na het faillissement om zo snel mogelijk een nieuwe nationale luchtvaartmaatschappij op te richten die minstens 6.000 mensen opnieuw zou tewerkstellen. U herinnert zich toch de euforie van dat ogenblik.

01.05 Minister **Rik Daems**: Ik beken.

01.06 **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID): Mijnheer de minister, dat siert u. U zegt dat u over de investeerders niets kunt zeggen. De namen van de investeerders interesseren mij echter niet, maar wel het maatschappelijk kapitaal dat ter beschikking van de nieuwe maatschappij staat. Mijnheer de minister, kunt u deze cijfers aan de commissie bezorgen?

01.07 Minister **Rik Daems**: Als lid van de regering kan ik in deze zaak slechts de informatielijn via BIAC volgen, die deelneemt aan de investering. Uiteraard kan ik geen formeel engagement aangaan, maar voor zover de raad van bestuur van BIAC, in akkoord met de andere investeerders, ermee instemt, ben ik bereid u de informatie waarnaar u vraagt te bezorgen. Mochten andere investeerders dit evenwel niet wensen of mocht de aandeelhoudersovereenkomst een vertrouwelijkheidbepaling inhouden - wat vaak gebeurt -, dan beschik ik niet over de vrijheid om de informatie die ik heb, mede te delen.

01.08 **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID): Hiermee engageert u zich toch al een stap verder, mijnheer de minister.

01.09 Minister **Rik Daems**: Vervolgens kan ik ook vragen, zoals ik reeds in andere dossiers deed, om nog een stap verder te zetten, uiteraard met respect voor de vertrouwelijkheid. Dit is een manier van werken met twee graden van informatie die we hanteren en die toch vrij vernieuwend is voor dit Parlement. Er is informatie die publiek wordt gemaakt. Als ze vertrouwelijk is, heb ik er geen probleem mee ze mede te delen met het akkoord van de beheerraad en de investeerders, te meer omdat ik niet vind dat de parlementsleden minder mogen weten dan ik, voor zover het vertrouwen op dat moment wordt gegarandeerd en voor zover het gaat om vaststaande feiten. Zoals u weet controleert het Parlement geen intenties, maar feiten en dat lijkt me de logica zelve.

01.10 **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID): Ik ga akkoord met uw suggestie en met uw voorstel, mijnheer de minister, in die mate dat ik de voorzitter van de commissie vraag om dit van nabij te volgen en te rapporteren aan de commissie.

De problematiek van de piloten blijft een heel moeilijk punt. Het boordpersoneel kan op andere manieren worden tewerkgesteld. We hebben gezien dat stewards en stewardessen werden ingeschakeld op het Autosalon, omwille van hun polyvalente opleiding. Voor piloten geldt dit echter minder. Wanneer zij hun aantal vliegreuren behalen op vluchtsimulatoren, dan nog speelt het prijskaartje van de simulator een grote rol. Hierdoor worden zij geconfronteerd met het probleem

sur pied une société. Mais le premier ministre a promis que six mille emplois nouveaux seraient créés et nous jugerons son action à l'aune de cette promesse.

01.06 **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID): L'identité des investisseurs ne m'intéresse pas. Ce qui compte à mes yeux, c'est le capital de la nouvelle compagnie. Et j'estime que le ministre devrait être à même de me fournir des informations concernant cet aspect.

01.07 **Rik Daems**, ministre: Je peux communiquer ces informations par l'entremise du conseil d'administration de la BIAC, à condition bien sûr que les autres investisseurs ne s'opposent pas à ce que ces informations soient divulguées.

01.09 **Rik Daems**, ministre: Mais il y a une autre possibilité, à savoir que je pourrais communiquer certaines informations, moyennant le respect du caractère confidentiel.

01.10 **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID): J'adhère à cette proposition et je demande au président de suivre ce dossier et de faire parvenir aux commissaires les informations.

Le simulateur est extrêmement coûteux et les pilotes doivent de surcroît achever de rembourser les empunts qu'ils ont souscrits pour payer leur formation. Ils sont

van een kleine werkloosheidsuitkering, waarschijnlijk gepaard gaande met enkele aanzienlijke schulden en daarbij nog eens de hoge kosten van de simulatoren, noodzakelijk om hun vlieglicentie te behouden.

01.11 Minister **Rik Daems**: Ik denk dat we ons allemaal bewust zijn van de elementen die hierbij een rol spelen. Piloot is een van die professionele activiteiten die men kan klasseren onder de algemene noemer van 'roeping'. Typisch aan een roeping is dat het voor die mensen hun hele leven uitmaakt. Wie zo een roeping nastreeft beseft heel goed waar het om draait. Dat geldt ook voor andere beroepsactiviteiten. Daarom zeg ik ook dat we iedereen, zelfs in moeilijke tijden, gelijk moeten behandelen.

Een van de psychologisch moeilijke aspecten van de zaak is het aanvaarden dat je misschien moet overstappen naar een andere lijn van activiteiten. Dat is zeer moeilijk wanneer je een roeping nastreeft. Ik heb ondertussen heel wat persoonlijke gevallen mogen ervaren, want ik krijg op mijn kabinet heel veel bezoek van die mensen. Ik heb daar specifiek een cel opgericht voor de begeleiding van deze slachtoffers en om de zaak van daaruit te bekijken. Nu blijkt de moeilijkste stap in de hele zaak het uitkijken naar andere activiteiten. U geeft daar een zeer goed voorbeeld van de werkloosheidsuitkeringen. De zeer gekwalificeerde piloten kunnen aan een job geraken waardoor ze twee- tot driemaal meer verdienen dan een werkloosheidsuitkering. Op die manier, samen met onze – weliswaar vrij dure – oplossing van de simulator, kan men wel zijn licentie behouden. De mentale overstap is de moeilijkste stap in deze zaak en hierbij probeer ik zo veel mogelijk te helpen. Ik ken persoonlijk heel veel mensen – ik woon overigens in de regio – met dit probleem. Laten we ook niet vergeten dat de hele zaak nog maar enkele maanden aan de gang is. Bovendien hebben de mensen, door het invoeren van de datum van 15 december en de 150.000 frank, gewacht om stappen te ondernemen tot die dag, uit vrees dat ze de anders die premie zouden mislopen. Het was op sociaal vlak alleszins een leerrijke ervaring, want het linken van de premie aan een datum was niet het beste idee.

Dat mogen we niet meer doen. Ofwel kennen we een premie toe, tout court, ofwel doen we dat niet. Ik wil hiermee aangeven hoe moeilijk vele van die werknemers de psychologische stap kunnen doen om toch een andere activiteit te kiezen, eventueel om financieel in staat te zijn om de licentie te behouden.

01.12 **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID): Mijnheer de minister, daarin hebt u gelijk, maar dan kom ik op het derde punt van mijn interpellatie. Ik herinner mij dat Sabena met de gedachte heeft gespeeld om de piloten uit te vlaggen naar een land met lage loonkosten, omdat de kosten voor de piloten hier te hoog lagen. Ik herinner mij nog hoeveel rumoer die idee heeft veroorzaakt. Nu beslist de heer Kuypers – zonder dat iemand iets doet of ten minste onderzoekt of het wel de beste oplossing is – om een systeem van wetlease en subcontracting te installeren.

Mijnheer de minister, u hebt gesproken over de tewerkstellingscel, die u binnenkort gaat bezoeken. Mevrouw de voorzitter, ik had voorgesteld om er een bezoek met de commissie te brengen. Wij zouden minstens de verantwoordelijke van die cel hier moeten kunnen horen. Misschien kunnen wij de cijfers van de minister krijgen

financieel étranglés.

01.11 **Rik Daems**, ministre: Par ailleurs, d'autres professions éprouvent également de nombreuses difficultés. Nous devons respecter le principe d'égalité. Les pilotes ont pour ainsi dire une vocation. De nombreux pilotes pourraient trouver un autre emploi qui rapporterait trois fois plus que leur allocation de chômage, ce qui leur permettrait précisément de payer leurs vols de simulation et de conserver leur licence. L'on a pris une mauvaise décision en fixant la date de l'attribution de la prime au 15 décembre 2001.

Cette prime a été uniquement versée aux personnes n'ayant pas trouvé de nouvel emploi en date du 15 décembre 2001. De nombreuses personnes ont en fait reporté la recherche d'un nouvel emploi afin de recevoir cette prime de 150.000 francs.

01.12 **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID): Sur ce point, le ministre a raison. L'on veut aujourd'hui appliquer les systèmes de *wet lease* et de *subcontracting* alors que dans le passé, l'on a fait toute une histoire à propos de la délocalisation éventuelle des pilotes de la Sabena.

J'aimerais examiner de plus près les chiffres des cellules de reclassement.

Au sujet de la fusion de la DAT et

om de verantwoordelijke hier, aan de hand van die cijfers, te ondervragen.

Ten slotte, mijnheer de minister, heb ik een kritische bedenking bij de fusie van Virgin en DAT+. Een van de leden van de werkgroep zei dat men van twee kreupelen geen sprinter kan maken. Ik vrees dat de onduidelijkheid blijft.

01.13 Minister **Rik Daems**: Ja, maar ik zal u een ander bekend voorbeeld geven. Van een grote, sterke, snelle, lopende blinde man, die in zijn nek een verstandige, schrandere, kreupele man meedraagt, kunt u wel een hardlopend team maken. Dat is misschien niet het beste voorbeeld, maar ik wil hiermee uw beeld wat bijsturen. Denkt u er eens over na.

01.14 **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID): Het is een doordenkertje.

01.15 Minister **Rik Daems**: Pieter Breughel de Oude maakte in zijn schilderijen allusie op dat verhaal en zoals u weet, zijn oude wijsheden vaak goede wijsheden.

01.16 **Yves Leterme** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal onmiddellijk van wal steken. In tegenstelling tot collega Van Hoorebeke - dat is misschien een beetje contradictorisch omdat wij samen een motie hebben ingediend - ben ik niet tevreden. Meer zelfs, ik ben ten zeerste ontevreden.

Mijnheer de minister, u gaat zeer vlot over de problemen over. U spreekt over de marktsituatie, de termijnen enzovoort. U beweert dat hoe langer het duurt, hoe meer mogelijkheden wij zouden hebben. De vaststelling blijft echter dat er een historische fout is gemaakt, waarvoor u en uw regering - de eerste minister niet in de geringste mate - medeverantwoordelijk zijn. Een groot deel van de 12.000 rechtstreekse jobs en de vele onrechtstreekse jobs had kunnen worden gered en heel wat menselijk leed had kunnen worden voorkomen, indien de voorbije anderhalf tot twee jaar de eventuele nefaste effecten van vroegere beslissingen en de eventuele veranderde marktomstandigheden waren opgevangen. Er is een tijd geweest dat een Blue Sky-plan aangenomen had kunnen worden, dat gekenmerkt werd door meer verantwoordelijkheidszin en dat meer zekerheid bood dat het plan voldoende zou zijn. Er was de mogelijkheid om in te spelen op de signalen vanuit SAir over de verslechterende situatie, waarvoor ook de commissie heeft gewaarschuwd. U bent er verantwoordelijk voor dat er daarentegen een strategie is ontwikkeld gebaseerd op het ultieme geloof in de goede trouw van de Zwitsers. U ging ervan uit dat zij al hun contracten zouden kunnen en willen nakomen. Het is ook de verantwoordelijkheid van uw regering dat het hotelakkoord is gesloten. Bovendien draagt uw regering de verantwoordelijkheid dat op een bepaald moment - ik citeer - "gekozen is voor de oplossing van het faillissement". In die optie heeft zij tot 27 of 28 oktober gewacht om voorzieningen te treffen en een nieuwe rechtspersoon op te richten die de economische activiteiten die met het faillissement van Sabena zouden wegvallen, op enigerlei wijze, verankerd in Zaventem, opnieuw kon opstarten.

Wij concluderen na onze gedachtewisseling dat het faillissement niet goed is voorbereid. Daardoor heeft DAT geen goede herstart kunnen

de Virgin, je souhaiterais faire remarquer que de deux boiteux, on ne fait pas un sprinter.

01.13 **Rik Daems**, ministre: Ces deux personnes peuvent toutefois se compléter : un sprinter aveugle peut prendre un boiteux sur ses épaules.

01.16 **Yves Leterme** (CD&V): Votre réponse ne me satisfait pas. Le gouvernement a commis l'erreur historique de ne pas avoir pris au cours de ces dernières années les initiatives nécessaires pour réparer les erreurs du passé.

C'est le gouvernement qui a opté pour une alliance belgo-suisse et qui a aussi conclu l'accord de l'hôtel Astoria. C'est encore le gouvernement qui a précipité la faillite de la Sabena et qui a attendu le week-end des 27 et 28 octobre 2001 pour créer une nouvelle personne morale. Toutes ces initiatives ont été mal préparées, de sorte que la DAT, sous-capitalisée, n'a pas pu prendre un bon départ. Cela a permis à d'autres sociétés de s'emparer des parts de marchés ainsi libérées, de sorte que la DAT doit maintenant chercher son salut dans une fusion avec Virgin Express.

Cent jours après la faillite de la Sabena, on continue d'utiliser le même jargon à propos "du marché". L'Etat était l'actionnaire majoritaire et a opté pour la faillite. Les autorités actuelles se contentent d'une visite de travail aux cellules pour l'emploi ! La responsabilité de ceux qui ont

nemen. Integendeel, men heeft moeten schrappen en zoeken om de opstart van de nieuwe rechtspersoon vanuit een onderkapitalisatiesituatie te verwezenlijken.

Men heeft allerlei, tot en met fiscale constructies moeten uitvinden die voor kritiek vatbaar zijn. Bijgevolg staat men nu voor de situatie waarbij de grootste marktdelen die vrijgekomen zijn, ingepalmd zijn door anderen. Precies hetgeen we moesten vermijden, namelijk dat Zaventem een tussenstation dreigt te worden op lijnen waarrond de strategie commercieel uitgetekend wordt vanuit andere hoofdkwartieren, komt nu vrij dicht in de buurt. Vandaag moet DAT, de nieuwe maatschappij die moest dienen voor de opvang van de economische activiteit, waarrond belangrijke uitspraken zijn gebeurd en niet het minst op 7 november, een reddingsboei zoeken in een fusie met Virgin Express. Nogmaals, het is terzake mijn aanvoelen dat dit minstens even sterk in het voordeel is van Virgin Express en van wat Branson kan aanvangen met die maatschappij. Maar, hij is die liever kwijt dan rijk. Dat is nu de situatie!

Ik herhaal het, bijna 100 dagen na 7 november, dag van het faillissement, blijft men gewoon het jargon hanteren van de markt, berichten als "we zullen zien", "het is een private kwestie", "ik kan geen informatie geven" en dergelijke. In normale omstandigheden is het zó dat de markt zijn werk moet doen. Dit is echter geen normale omstandigheid. Het gaat hier over een dossier, waarin een bedrijf is failliet gegaan, met als rechtstreeks gevolg een verlies van werkgelegenheid van 11.000 tot 12 000 jobs, ermee rekening houdend dat de overheid daarin hoofdaandeelhouder was. Bovendien hebben de vertegenwoordigers van die hoofdaandeelhouders drie maanden geleden gezegd: "Het was onze keuze om uiteindelijk het faillissement aan te vragen". Bijgevolg is het niet zo maar een dossier dat kan worden afgedaan als een middel om het electoraal blazoen op te poetsen en waaromtrent enkele holle antwoorden in het Parlement worden gegeven. Terzake is er immers een verpletterende verantwoordelijkheid. Indien u die verantwoordelijkheid niet aanvoelt, dan is het nog erger dan men het zich zou kunnen voorstellen. Betreffende dit laatste stemt het gevoel overeen met het gevoel dat ik gisteren had, alsook met het gevoel dat ik had bij de ontvangst van de "gestelde lichamen", met dat verschil dat de houding die de minister aanneemt ook de houding was van niet alleen de eerste minister, maar ook van de Koning. Dat heeft mij gisteren diep gegriefd.

01.17 Minister **Rik Daems**: Mevrouw de voorzitter, ik wens volgende toevoeging te doen:

Inzake de aspecten die betrekking hebben op het verleden, zie ik mij deels genooddaakt te verwijzen naar mijn toekomstige uiteenzettingen in de onderzoekscommissie. Dat is enigszins vervelend, maar ik verzeker u dat ik tijdens de hoorzitting uitvoerig zal ingaan op het intentieproces over het verleden.

01.18 **Le président**: En ce qui concerne le passé, on vient de mettre sur pied une commission d'enquête. Ne mélangeons donc pas les sujets.

01.19 Minister **Rik Daems**: Mevrouw de voorzitter, ik vind het niet evenwichtig dat ik voortdurend te maken krijg met een intentieproces - dat ik overigens wel zal uithouden -, met op eenzijdige feiten of

provoqué le licenciement de 12.000 personnes revêt un caractère accablant. Il est apparemment impossible de dialoguer à ce sujet. J'avais déjà pu le constater hier à l'occasion des déclarations du ministre Daems et du premier ministre devant les Corps constitués.

01.17 **Rik Daems**, ministre: J'approfondirai cette question devant la commission d'enquête sur la Sabena.

01.19 **Rik Daems**, ministre: Apparemment, l'objectif est de faire un procès d'intentions, ce qui

beweringen gebaseerde conclusies van een collega van het Parlement zonder mogelijk antwoord van de regering.

Desalniettemin zal ik mij daartegen uitspreken tijdens de hoorzittingen in de onderzoekscommissie.

Ik kan alleen melden dat al één hoorzitting van een expert plaatsvond. De heer Leterme haalde al aan dat daar een onjuiste discussie plaatsvond. De betrokkene zou gezegd hebben dat het voor de toen aangehaalde aspecten geen verschil zou hebben uitgemaakt of de staat al dan niet aandeelhouder was. Daarop zal ik bij gelegenheid in de onderzoekscommissie terugkomen.

Ik heb er geen moeite mee als u dat intentieproces ondertussen wilt voortzetten. Het kan mijn uiteenzetting alleen des te actueler maken op het moment dat ik aan het woord zal zijn.

01.20 Yves Leterme (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb drie korte punten van repliek.

Ten eerste, het interesseert mij ook en vooral wat u nu doet. Terzake is dat quasi niets, uitgezonderd uw werkbezoek aan de tewerkstellingscel en de ontvangst van potentieel geïnteresseerde investeerders, voor zover u zich daarmee bezighoudt.

Ten tweede, de gehoorde expert gaf een juridische uitleg over de positie en het belang van de staat als aandeelhouder. Mij interesseert uw maatschappelijk en politiek engagement en uw betrokkenheid tegenover de werkloos geworden mensen.

Mevrouw de voorzitter, ten derde heb ik een punt dat ik zonet vergeten had aan te halen. Ik wil de regering, en in het bijzonder de ministers Daems en Reynders, het volgende vragen. Als de regering documenten aan de Kamer bezorgt en te pas en te onpas het woord "confidentialiteit" gebruikt, zou ik vanaf nu graag hebben dat de daarop toepasselijke artikelen van het Reglement correct worden nageleefd. Ik zal daarop ook aandringen in de conferentie van de voorzitters. Daardoor hoop ik dat een duidelijk onderscheid zal worden gemaakt tussen, enerzijds, documenten die echt confidentieel zijn of moeten kunnen zijn, waarvoor dus een echte verantwoording is, en, anderzijds, documenten waarvan de regering graag heeft dat ze het etiket "confidentieel" krijgen omdat het gebruik van de informatie die erin staat sommigen slecht zou kunnen uitkomen.

01.21 Minister Rik Daems: Mijnheer Leterme, voor alle duidelijkheid wil ik zeggen dat het de Kamer vrij staat om die confidentialiteit onder haar verantwoordelijkheid na te gaan. De Kamervoorzitter zal daarover gepast onderhandelen.

Mijnheer Leterme, met uw uitspraak suggereert u weer dat ik iets te verbergen heb, terwijl ik eigenlijk als eerste die documenten aan het Parlement heb bezorgd.

Mevrouw de voorzitter, die intentieprocessen zijn niet gezond.

Moties
Motions

est particulièrement inéquitable. Lors des auditions de la commission d'enquête, j'espère pouvoir réfuter votre accusation selon laquelle le fait pour l'Etat d'avoir été actionnaire ou non dans ce dossier constituait un élément déterminant.

01.20 Yves Leterme (CD&V): Le ministre se contente de se rendre dans les cellules de reclassement et de recevoir des investisseurs potentiels mais son engagement ne semble pas aller plus loin. Ce qui m'intéresse, c'est l'engagement du ministre vis-à-vis des personnes qui ont perdu leur emploi.

Enfin, je demande que le Règlement soit désormais correctement appliqué en cas de transmission de documents confidentiels et qu'une distinction claire soit établie entre les documents vraiment confidentiels et ceux qui sont qualifiés comme tels parce que cela convient mieux.

01.21 Rik Daems, ministre: Le président de la Chambre aura la réaction adéquate. Une fois de plus, nous avons à faire ici à des procès d'intention et à des insinuations malveillantes.

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Karel Van Hoorebeke en Yves Leterme en luidt als volgt:

“De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heren Karel Van Hoorebeke en Yves Leterme

en het antwoord van de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand,

vraagt de regering

1. volledige klaarheid te brengen omtrent de investeerders in DAT+ en hun wijze van investering;
2. alle mogelijke pogingen te ondernemen om de werkloze piloten hun licentie te laten behouden;
3. alle mogelijke pogingen te ondernemen om er voor te zorgen dat ex-werknemers van Sabena (zowel grond- en boordpersoneel als piloten) hertewerkgesteld worden in de nieuwe maatschappij.”

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Karel Van Hoorebeke et Yves Leterme et est libellée comme suit:

“La Chambre,

ayant entendu les interpellations de MM. Karel Van Hoorebeke et Yves Leterme

et la réponse du ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes,

demande au gouvernement

1. de faire le point sur les investisseurs qui se sont engagés dans la DAT+ et sur leur mode d'investissement;
2. de prendre toutes les initiatives possibles pour permettre aux pilotes au chômage de conserver leur licence;
3. de prendre toutes les initiatives possibles afin de veiller à ce que les anciens travailleurs de la Sabena (personnel au sol, personnel de bord, pilotes) puissent être réengagés au sein de la nouvelle compagnie aérienne.”

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Marcel Bartholomeeussen, Jean Depreter en Hugo Philtjens en de dames Marie-Thérèse Coenen en Anne-Mie Descheemaeker.

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Marcel Bartholomeeussen, Jean Depreter et Hugo Philtjens et Mmes Marie-Thérèse Coenen et Anne-Mie Descheemaeker.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "de 'sale-and-lease-back'-operatie met de Financietoren" (nr. 6026)

02 Question de M. Yves Leterme au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "l'opération 'sale-and-lease-back' concernant la tour des Finances" (n° 6026)

02.01 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de minister, ik wil mij verontschuldigen voor mijn afwezigheid twee weken geleden. Ik had toen slangen te bezweren of katten te geselen, ik weet niet hoe dit het best uit te drukken. Men kan niet op alle fronten tegelijk werken. Op 16 januari had ik dus een engagement in een andere commissie, daarom kon ik niet hier zijn.

02.01 Yves Leterme (CD&V): Quand M. Vanvelthoven lui a demandé, question capitale, en quoi cette opération était avantageuse pour l'Etat, le ministre a répondu qu'un bureau de consultants se pencherait sur cette question et y répondrait.

Bij de lectuur van het antwoord van de minister op de vragen van onder meer de heer Vanvelthoven, is het mij opgevallen dat hij op de

vraag welk voordeel de Belgische Staat heeft bij zo'n operatie antwoordt dat hij dat niet in extenso zou toelichten en dat hij de berekening daarvan aan een externe consultant zou toevertrouwen. Ik meen dat het om Arthur Andersen gaat. Mijnheer de minister, het is misschien niet compleet gespeend van ironie maar ik wil u toch meedelen dat het verwijzen naar consultants in dit tijdsgewricht bijzonder weinig indruk maakt. Uit verklaringen van topverantwoordelijken van de regering, geen ministers, blijkt immers dat men dit soort bedrijven de laatste tijd ook graag inhuurt om tegen betaling diensten te leveren die erop neerkomen dat men de plaat draait die men zelf vraagt. Ik anticipeer dus reeds op uw verwijzing naar een verklaring van Andersen of een andere poenpakker annex consultant.

02.02 Minister **Rik Daems**: Volgens de CD&V zijn alle consultants poenpakkers.

02.03 **Yves Leterme** (CD&V): Mijnheer de minister, dat zegt u. Ik had het over een poenpakker annex consultant. Ik begrijp niet waarom u lacht. Partijgenoten van u hebben immers van de heer Rombouts gezegd dat hij een poenpakker was. De heer Rombouts verdiende echter op jaarbasis minder dan de heer Slangen. Dat is dus ook een pars pro toto.

Mijnheer de minister, ik ben het niet eens met de methode die u hanteert, ook in uw antwoord op de vragen van de heer Vanvelthoven, met betrekking tot uw bewijsvoering. U stelt dat u via een actualisering over een voldoende lange termijn uiteindelijk kunt bewijzen dat de Financietoren bij het uitblijven van renovatiewerkzaamheden na 25 jaar quasi niets meer waard zou zijn. Diegenen die hier in onze plaats – misschien in aangepaste gebouwen – over 25 jaar over zullen oordelen zullen daar volgens mij anders over denken. Ik meen dat wij daarvoor de logica van de firma Brevast erop na moeten kunnen slaan en zien wat het rendement is dat zij verwacht te halen uit haar investering met een geïndexeerd huurinkomen over 25 jaar. Mijnheer de minister, het comité van aankoop heeft het gebouw voor 5 miljard geraamd. Werd daarbij rekening gehouden met de zekerheid van wederinhuring en zo ja, voor welk bedrag? Met welk bedrag van huurprijs en welke voorwaarden voor wederinhuring heeft het comité van aankoop rekening gehouden om tot een schatting van 5 miljard te komen? Dat zou mij bijzonder interesseren. Wellicht kunt u daar uit het hoofd op antwoorden en vormt dit geen probleem.

Mijnheer de minister, ik wil nog even het voorbeeld van het jaar 2002 geven. Als we aannemen dat 11 miljard Belgisch frank lenen op de kapitaalmarkt betekent dat men op jaarbasis ongeveer 557 miljoen frank moet betalen aan interesten als de interestvoet 5% bedraagt. Dit is hetgeen men zou moeten betalen als men moet lenen om de begroting sluitend te maken. Anderzijds stellen we vast dat de Staat in 2002 meer dan 1 miljard frank aan huur zal moeten betalen voor de Financietoren. Dit komt neer op een verlies van meer dan 440 miljoen frank. Bovendien maak ik daarbij abstractie van het feit dat de renovatie nog kosten zal opleveren voor het herhuisvesten van de ambtenaren. Het renovatiedossier wordt bovendien een geval apart maar daar heeft de koper, de firma Brevast, bedongen dat de Staat op een of andere manier de factuur zal betalen.

02.03 **Yves Leterme** (CD&V): Après vingt-cinq ans de rénovations, la tour des Finances ne vaudrait plus rien. Quel devrait être son rendement d'après la société NV Brevast?

Le comité d'acquisition a estimé la valeur de la tour à cinq milliards de francs belges. Comment en est-on arrivé à ce montant? A combien s'élèvent respectivement sa location et sa relocation?

Pour équilibrer le budget, l'Etat devra emprunter onze milliards de francs, ce qui représente un intérêt de 5 % ou 557 millions de francs l'an. L'Etat y perdra des plumes, c'est évident !

Qui achète la tour des Finances, finalement? Qu'impliquent les obligations du locataire et de l'acheteur en termes de rénovations? Qui a exactement soumissionné dans le cadre de la vente? La S.A. Tour des Finances ou la N.V. Brevast? Je constate que la N.V. Brevast n'a aucune expérience, ou très peu, dans le domaine des immeubles de bureaux et encore moins dans celui du désamiantage. La société Brevast aurait sous-estimé les travaux de rénovation. Est-ce exact? Brevast est-elle une personne morale suffisamment solide? Pourquoi, dans ce cas, un glissement vers une S.A. distincte a-t-il été opéré? Cette S.A.

Mijnheer de minister, wat de rechtspersoon betreft, heeft u gezegd dat de Financietoren wordt gekocht door de NV Financietoren. Dat is de rechtspersoon die als koper geldt. Nochtans werd gezegd dat de Nederlandse firma Brevast de koper was. Ik durf veronderstellen dat het hier gaat om de oprichting van een filiaal waarin de Financietoren wordt ondergebracht en waarvan het maatschappelijk doel bestaat in het eigenaar zijn van die Financietoren en de verplichtingen inzake renovatie en andere, die in hoofde van de koper-verhuurder zijn gelegd, gestand te doen.

Dit doet bij mij een aantal vragen rijzen. Mijnheer de minister, wie is uiteindelijk de inschrijver geweest bij de verkoopprocedure? Is dat de NV Financietoren of de firma Brevast? Welke garanties zijn er inzake de kredietwaardigheid van die naamloze vennootschap Financietoren?

Als men de balans van de NV Brevast bekijkt, dan stelt men vast dat de aankoop van de Financietoren toch wel een grote operatie is voor de betrokken rechtspersoon. Deze operatie zal vrij zwaar wegen op de resultaten van de betrokken onderneming. Komt daarbij dat Brevast blijkbaar weinig ervaring heeft met kantoorgebouwen van deze omvang. Bovendien heeft de firma, voor zover wij hebben kunnen natrekken, weinig ervaring met betrekking tot asbestverwijdering in kantoorgebouwen. Het begint al naar Berlaymont te ruiken. We stellen in elk geval vast dat er weinig referenties zijn op dat vlak.

Ik zou trouwens willen wijzen op het feit dat hier en daar wordt gezegd dat bij nader onderzoek nu al zou blijken dat Brevast de renovatiewerken wat zou hebben onderschat. Is dit juist? Heeft u daar ook echo's van opgevangen? Heeft u daar indicaties van? (*Onderbreking van minister Daems*)

Er wordt gezegd dat de firma Brevast in de becijferingen van haar verplichtingen de kosten van de renovatiewerken zou hebben onderschat. U kunt er zich vanaf maken door te zeggen dat dit de verantwoordelijkheid is van de koper. Tot op bepaalde hoogte is dit inderdaad het geval, maar het zou vervelend zijn mocht de firma Brevast na verloop van tijd in moeilijkheden geraken die haar voortbestaan als koper-verhuurder op de helling plaatsen. Is Brevast een voldoende solide rechtspersoon? Er zijn nog dossiers geweest waarin dit belangrijk is gebleken. Waarom is het verschoven naar die aparte naamloze vennootschap? Zijn er voldoende garanties, onder meer qua kapitalisatie van de naamloze vennootschap, opdat deze naamloze vennootschap haar verplichtingen kan nakomen?

Met betrekking tot de huurprijs na renovatie had ik graag van de minister geweten of hij kan bevestigen dat in de wederinhuurovereenkomst ook is bepaald hoe men problemen met te hoge renovatiekosten zal verwerken.

Klopt het dat de Regie der Gebouwen de mogelijkheid heeft om renovatiekosten direct ten laste te nemen en te betalen met gemeenschapsgelden, zodat deze niet in de huurprijs terechtkomen? Als dit waar zou zijn, dan is het niet moeilijk om een marktconforme huurprijs te omzeilen.

Inzake de marktconformiteit van de huurprijs stellen wij vast dat die

dispose-t-elle d'assez de capital?

Le contrat de relocation prévoit-il comment imputer des frais de rénovation excessifs? Est-il vrai que la Régie des bâtiments peut les prendre à sa charge, de manière à éviter qu'ils ne soient répercutés dans le loyer? De cette manière, il n'est pas difficile de fixer un loyer conforme au marché.

La conformité au marché n'est évaluée qu'au début des travaux de rénovation et après. Toutefois, cette conformité au marché ne prend de l'importance qu'après dix ans. S'est-on mis d'accord pour procéder à une nouvelle rénovation après quinze ans?

Qu'a voulu dire le ministre quand il a déclaré que la Régie des bâtiments pouvait assumer les obligations de l'acheteur et du locataire relevant du droit civil? S'est-on mis d'accord sur la question du relogement des fonctionnaires et sur la nouvelle occupation définitive?

slechts op twee momenten wordt gemeten, namelijk bij de aanvang van de overeengekomen huurperiode en na de renovatiewerken. Nochtans wordt het marktconforme karakter vooral van belang de laatste tien jaren van de huurovereenkomst en dit in het licht van de afgesproken indexeringsformule van de huurprijs. Ik zal het lapidair stellen: welke garanties heeft men dat men na verloop van 18, 20 of 22 jaar aan dezelfde financiële voorwaarden de ambtenaren in de gebouwen zal kunnen laten werken? Zijn er afspraken met betrekking tot een nieuwe renovatie na vijftien jaar gebruik? Als ik de gegevens bekijk, lijkt mij dat niet het geval, maar u kunt mij tegenspreken.

Ik heb nog twee kleine vragen. Wat het laatste betreft, wat betekent uw verklaring aan de commissie dat de Regie de verplichtingen van de huurder, maar ook van de eigenaar ten laste neemt overeenkomstig het Belgisch burgerlijk recht? Wat betekent dat? Wat is de draagwijdte van die uitspraak?

Tot slot, en dat is niet onbelangrijk, hoe zit het nu met de afspraken met de minister van Financiën over de herhuisvesting gedurende de tijdelijke ontruiming en vooral over de nieuwe definitieve bezetting van de Financietoren door ambtenaren van het ministerie van Financiën?

Mevrouw de voorzitter, dit waren een aantal vragen na lectuur van Vraag en Antwoord van de vorige bijeenkomst op 16 januari 2002.

02.04 Minister **Rik Daems**: Mevrouw de voorzitter, ik vraag mij af of ik mijn schriftelijke antwoorden op de vragen van de heer Leterme reeds heb ingediend. Het antwoord op deze vraag zit daarbij.

02.05 De voorzitter: Neen.

02.06 Minister **Rik Daems**: Mijnheer Leterme, ik zal het schriftelijk antwoord op uw vragen inzake de nieuwe gegevens van de financiële appreciatie indienen. Daarmee krijgt u een antwoord op meer vragen dan u had gesteld. Er staat bijvoorbeeld dat de NV Brevast zich expressis verbis solidair aansprakelijk stelt voor alle verplichtingen van de NV Financietoren. Dat lost het probleem meteen op. Ook over de indexingformules en dies meer vindt u informatie. Als u nog bijkomende mondelinge en schriftelijke vragen hebt, zal ik ze zeker beantwoorden.

Het klopt wel dat wij een nieuwe manier van werken willen introduceren in het beheer van het ter beschikking stellen van ergonomische werkruimten aan de publieke functionaris. Deze manier van werken is nodig omwille van een aantal financiële beperkingen die eigen zijn aan een Staat in het algemeen en onze Staat in het bijzonder. Momenteel zijn 4 dossiers afgerond. Daarvoor werd dit jaar - dat zult u in het budget hebben opgemerkt - in iets minder dan 500 miljoen euro of 19 miljard frank in de verkoop voorzien.

Het comité voor de Aankoop werkt voor haar raming altijd met venale waarden. Zij bezit niet de informatie om met andere waarden te werken. De appreciatie van dit soort operaties bestaat erin dat de berekeningen volgens eigen inzicht worden gemaakt. De wet bepaalt dat geen andere appreciatie mogelijk is van de waardebepaling die door het comité aan een gebouw wordt gegeven.

Ik beschik hier over een dossier van een van de 'poenpakkers'. Zij

02.06 **Rik Daems**, ministre: Je vous communiquerai ma réponse écrite qui apporte également des précisions à propos de questions qui n'ont pas été posées. Elle précise notamment que la SA Brevast reprend les obligations de la SA Tour des Finances.

Il s'agit ici d'une nouvelle manière de travailler en ce qui concerne la gestion d'espaces de travail ergonomiques pour les fonctionnaires. L'examen de quatre dossiers est à présent achevé et nous comptons sur un prix de vente de près de 500 millions d'euros.

L'évaluation par le Comité d'achat correspond à la valeur vénale des biens. A titre d'information, je communique à la commission un document, émanant d'un bureau de consultants, qui met en évidence que le coût net sera positif pour la Régie, et ce, que le

noemen het zelf un document de travail confidentiel, maar ik dien het toch ter inzage in. Op basis van een aantal parameters maken zij vergelijkingen. Voor deze operatie komen zij tot de conclusie dat een geactualiseerde waarde van zowel 5, 7,5 of 10% voor de nettokosten van de regie positief is. Een actualisatie gebeurt altijd aan de hand van een actualisatiegraad, mijnheer Leterme. U als economist zou dat moeten weten.

02.07 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de minister, ik ben een jurist.

02.08 Minister Rik Daems: Dan vergeef ik het u, mijnheer Leterme. Ik kan u de formules voor actualisering bezorgen.

02.09 Yves Leterme (CD&V): Concentreer u op de zelfstudie!

02.10 Minister Rik Daems: Nu ik u eens wil verbeteren, is het weer niet goed! Een christen mens is daar voor, dacht ik.

Om een lang verhaal kort te maken: ik zal dat neerleggen. Dat lijkt mij het beste, zo niet gaan wij hier slechts wat zitten babbelen. Ik wil die mensen gerust hierheen halen. Gegeven de financiële beperkingen van de Staat – een belangrijk element – inzake onderhoud en renovatiemogelijkheden, komt men in een context waarbij bepaalde operaties puur financieel positief in actuele waarde worden. Dat is het geval bij de Financietoren, gegeven hun appreciatie. Dat betekent niet dat dit bij alle operaties zo zal zijn. Hier heeft men een zeer goede waarde verkregen. Als men een mindere verkoopwaarde verkrijgt, zit men niet positief. Men kan dan wel iets opwerpen. Stel dat een actuele waarde van enkele miljarden de kosten zouden zijn op die periode van 25 jaren, dan moet men besluiten dat dit delen door 25 jaar in actuele waarde nog betekent dat men goed heeft geboerd. Een belangrijke vaststelling is dan dat het actief niet meer in het bezit van de Staat is. Dat is natuurlijk het vergelijkingspunt. Ik leg de nota neer, dat is het makkelijkst. U kunt dat laten onderzoeken door een andere poenpakker. Dan krijgen we een strijd van de poenpakkers. Wij zetten die hier in de arena, wij laten hen vechten en zien wie er wint. Wij zullen dan de politieke conclusie trekken. Dat lijkt mij een goed voorstel.

02.11 Yves Leterme (CD&V): Mevrouw de voorzitter, wat het laatste voorstel betreft, wil ik opmerken dat zij die nu proberen samen de actieve welvaartstaat uit te bouwen - maar daar niet in slagen - ooit beroep gedaan hebben op consultants om het waarheidsgehalte van hun verkiezingsprogramma's op elkaar af te stellen.

Mevrouw de voorzitter, ik aanvaard de methode die de minister voorstelt. Ik denk dat we in dit dossier verder geraken met schriftelijke vragen dan met mondelinge. Anders wordt het voor de collega's trouwens wat vervelend.

Mijnheer de minister, de vooronderstelling waarnaar u verwijst inzake de actualisering, gaat uit van de vaststelling dat er nu onvoldoende middelen zijn om het gebouwenpatrimonium op peil te houden wat de ergonomische kwaliteit ervan betreft. Dat is natuurlijk een politieke keuze.

02.12 Minister Rik Daems: Mijnheer Leterme, de financiële berekening wordt wel gemaakt vanuit de hypothese dat er geld voor

taux d'actualisation soit de 5,75 ou de 10 pour cent.

02.10 Rik Daems, ministre: Pour ce qui est de la Tour des Finances, nous avons obtenu une excellente valeur, compte tenu du prix de la rénovation.

02.11 Yves Leterme (CD&V): Je marque mon accord sur la poursuite de l'échange de questions et de réponses par écrit. Je mets cependant l'accent sur les choix politiques.

is.

02.13 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de minister, wij gaan de documenten rustig bekijken.

Mevrouw de voorzitter, ik wil wel erop wijzen dat de minister op verschillende momenten via de media en ook in het Parlement zijn spierballen heeft laten rollen. Hij heeft eigenlijk gezegd: "Kijk eens waar ik nu in geslaagd ben. Het Comité van Aankoop schatte een gebouw op 5 miljard frank, en ik ben erin geslaagd het voor 11 miljard frank te verkopen". Natuurlijk, wanneer het Comité van Aankoop een raming maakte van het gebouw op zich, zonder rekening te houden met de verplichting die de Staat op zich neemt om weder in te huren - aan een huurbedrag dat in de loop van de onderhandelingen steeds hoger werd omdat men zoveel mogelijk wilde binnenhalen voor de begroting 2001 - gaat de vergelijking niet op. Het gaat hier louter om retoriek die - om de woorden van de minister te gebruiken - intussen doorprikt is.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van de heer Jo Van Eetvelt aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "de Regie der gebouwen" (nr. 6149)

03 Question de M. Jo Van Eetvelt au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "la Régie des bâtiments" (n° 6149)

03.01 Jozef Van Eetvelt (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wij blijven in dezelfde materie.

Mijnheer de minister, wij waren een beetje verrast toen u tijdens de beleidsbesprekingen over de Regie der Gebouwen opmerkte dat u over te weinig financiële middelen beschikt om het onderhoud van het gebouwenpatrimonium te realiseren.

03.02 Minister Rik Daems: Dat klopt.

03.03 Jozef Van Eetvelt (CD&V): U hebt dat toegegeven. Dat is een eigenaardige vaststelling voor een beleidsman, vooral omdat u eigenlijk niet onmiddellijk een oplossing zag. U gaat ook gebouwen vervreemden. Wij vroegen u wat u met de opbrengst daarvan zou doen, maar u bleef het antwoord enigszins schuldig. U hebt weinig concrete antwoorden kunnen geven. Wij betreuren dat een bevoegd minister of beleidsman er niet in slaagt om in zijn begroting voldoende kredieten te krijgen om het onderhoud van het patrimonium op een normaal peil te houden.

Ook het investeringsbudget voor 2002 ligt zeer laag. Zelfs in het belangrijk departement van Justitie zijn de investeringskredieten quasi nihil. Ik weet niet of dat in afspraak is met uw collega van Justitie. Dat zou mij verwonderen, want ik denk dat hij vragende partij was.

In dezelfde beleidsnota hebt u verkondigd dat een nieuw personeelskader voor de Regie der Gebouwen in wording is, vooral met een upgrading naar de niveaus 1 en 2+. Dat zou financieel voldoende worden gecompenseerd. Wij spreken in feite over een nuloperatie.

02.13 Yves Leterme (CD&V): Lorsqu'il a déclaré qu'il avait réussi à vendre un immeuble de cinq milliards de francs pour onze milliards, le ministre a roulé des mécaniques à plusieurs reprises. Mais il n'a pas donné beaucoup d'explications au sujet de cette opération de *sale-and-lease-back*, des coûts de rénovation et, finalement, de la perte subie par l'Etat.

03.01 Jozef Van Eetvelt (CD&V): Nous regrettons que le budget 2002 ne prévoie pas de moyens suffisants pour l'entretien des bâtiments de la Régie des bâtiments.

03.03 Jozef Van Eetvelt (CD&V): Le gouvernement projetterait d'aliéner plusieurs immeubles, mais il n'a pas pu nous nous dire à quoi serait affecté le produit de cette vente. Les budgets d'investissement pour 2002 sont très limités, et même quasiment nuls pour ce qui est de la justice.

Le ministre a annoncé un nouveau cadre pour le personnel de la Régie. Quand compte-t-il enfin procéder à la nomination du nouveau directeur général? Les problèmes sont-ils de nature politique?

Quelle part du prix de vente sera-t-elle réservée à l'entretien du patrimoine, lequel fait à la fois

Ik wil hierover enkele concrete vragen stellen. Daarbij komt ook de benoeming van de directeur-generaal ter sprake, die nog steeds uitblijft. Wij wachten al bijna een jaar.

Mijnheer de minister, is er een evolutie in dat dossier? Kunt u die kwestie oplossen? Welke zijn de problemen dienaangaande? Zijn het gewone politieke problemen? Vindt de regering bepaalde kandidaten politiek gezien niet zo interessant? Wilt u daarom nog even wachten totdat een of andere valabele kandidaat met pensioen gaat?

Mijn tweede concrete vraag gaat over de verkoop van het patrimonium. Hebt u in de discussie binnen de regering enige gelden kunnen vrijmaken om uw patrimonium tenminste op een normale manier te onderhouden? Daarbij moeten wij beseffen dat dit patrimonium uiteindelijk dienstig is voor de ambtenaren. De kwaliteit en de efficiëntie van het werk lijden onder het feit dat men in gebouwen moet werken die beneden peil zijn. Ik zou daarop de nadruk willen leggen.

Hoe evolueert het personeelskader? Is dat werkelijk een nuloperatie? Hoe zit het met de directeur-generaal?

Ten slotte, mijnheer de minister, wetende dat u waarschijnlijk nog steeds over onvoldoende financiële middelen beschikt om uw patrimonium te onderhouden, vraag ik u of u naar bijkomende middelen hebt gezocht om in het kader van de verkoop van het patrimonium de noodzakelijke middelen te genereren.

03.04 Minister **Rik Daems**: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik zou graag de vraag willen stellen hoe men ertoe gekomen is om in de laatste 25 jaar zoveel gebouwen in eigendom te nemen, wetende dat de middelen om ze te onderhouden niet voorhanden waren. Het resultaat is dat er miljarden euro door deuren en ramen werden weggegooid. Ik hou het bewust op ongeveer 25 jaar, omdat zo ook de perioden gedekt zijn tijdens welke wij, als opvolgers van de PVV, in de regering zaten. Het is een retorische vraag waarmee ik geen schuldigen wil aanduiden. Ik zie dit ook niet als een collectieve schuld.

Als ik mij niet vergis heeft de Regie der gebouwen 1.286 gebouwen in eigendom en die staan voor 6,1 miljoen vierkante meter. Wij hebben in het budget, en dat heb ik structureel laten nakijken, nooit meer dan 2,5 euro per vierkante meter onderhoudsgeld gehad, hoewel er minstens 12,5 euro nodig was per vierkante meter. Het verschil tussen de twee is 10 euro per vierkante meter. Dat betekent dat men in het budget van de regie, los van de financiering van het zelf bouwen of renoveren, structureel 60 miljoen euro per jaar te kort komt. Dat is 2,4 miljard per jaar. Als je die som niet kan besteden aan het onderhoud van het patrimonium, dan veroorzaakt je een veelvoud van die som aan schade. Als je een gebouw niet onderhoudt, dan verliest het zijn waarde. Ik heb het ooit laten berekenen en volgens de persoon die de berekening maakte, kwam het waardeverlies, over een beperkte periode, op ruim 150 miljard Belgische franken. Dit waardeverlies werd geleden louter uit gebrek aan geld om deze gebouwen te onderhouden.

Dan stelt u de terechte vraag welke strategie ik daartegenover plaats. Het is geen politieke vraag, want het gaat over een structureel probleem uit het verleden. Het antwoord is dat men een combinatie

fonction de lieu de travail des fonctionnaires?

L'opération relative au cadre du personnel sera-t-elle bien une opération neutre?

Le ministre escompte-t-il tirer des moyens supplémentaires de la vente d'autres immeubles pour assurer l'entretien des bâtiments?

03.04 **Rik Daems**, ministre: Je souhaiterais renvoyer la balle. Comment les pouvoirs publics ont-ils pu, au cours des 25 dernières années, acquérir autant de bâtiments tout en sachant qu'il n'y avait pas d'argent pour les rénover, voire même pour en assurer l'entretien? Il s'agit d'un constat pur et simple, je ne cherche pas à identifier les coupables. L'ancien PVV était également associé au pouvoir à l'époque.

La Régie des bâtiments gère un patrimoine de 1286 bâtiments, d'une superficie totale de 6,1 millions de m². Pour les seuls frais d'entretien, la Régie dispose d'un budget de 2,5 euros par m², tandis qu'il lui faudrait en fait 12,5 euros par m². Bref, il manque 10 euros par m². Si la Régie souhaite rénover et entretenir les bâtiments, elle aurait besoin d'un montant supplémentaire, sur une base structurelle, de 60 millions d'euros, indépendamment des nouvelles constructions que réalise la Régie

kan maken van het centraliseren van kosten en het afstoten van financiële lasten door afstand te doen van eigendommen en naar kwaliteitsnormen voor inhuring te gaan, het onderhoud inbegrepen. Het document dat ik neergelegd heb, is daar een mogelijk voorbeeld van, want daar is de actuele waarde positief. Ik heb wel duidelijk aangestipt dat dit niet altijd het geval zal zijn.

De strategische keuze die ik wens te maken met een aantal proefprojecten die ook een gunstige financiële weerslag hebben op het saldo en reeds hebben bijgedragen tot het in evenwicht zijn van onze begroting, is ofwel eigenaar blijven en 60 miljoen euro per jaar uittrekken alleen voor het onderhoud, de decentralisering en aanbouwtechnieken uit het verleden blijven meesleuren en daarnaast in renovatiebudgetten blijven voorzien, ofwel mij daarentegen engageren in het ter beschikking stellen van een ergonomische werkomgeving aan financieel gunstige voorwaarden, door een inhuringsproject, gebaseerd op die kwaliteitseisen en op voldoende lange termijn. Dit beschermt mij bijvoorbeeld tegen een toekomstige speculatieve stijging van de prijzen.

Ik verklaar mij nader. De immobiliënmarkt schommelt zeer sterk en het is geen geheim dat de verwachting voor de Brusselse markt in de richting van een prijzenboom gaat. Onze gemiddelde prijzen liggen ver onder die in de andere hoofdsteden. Als ik vandaag aan de huidige prijzen gebouwen kan huren, dan bescherm ik de toekomstige belastingbetaler voor sprongen in de huurprijs. Men kan voor of tegen die redenering zijn, maar dat is een politieke keuze. Ik kies voor penurie van middelen, in het vooruitzicht van dreigende prijsstijgingen op de immobiliënmarkt. Daarom heb ik die vier proefprojecten aangevat. Bovendien – dat is wel een politieke keuze – is het vandaag budgettair onmogelijk 60 miljoen euro per jaar bij te krijgen, enkel en alleen voor het onderhoud van gebouwen. Dat is mijn inschatting. Ik denk ook niet dat zo'n strategie redelijk is. Ik maak dus een andere keuze.

Ik zal u de studie, die in 1999 door mijn kabinet en niet door poenpakkers is opgemaakt, eens voorleggen. Ik heb trouwens dat jaar heel wat onderzoek laten verrichten om in de toekomst een duidelijke lijn uit te stippelen. Uit de studie bleek een enorm waardeverlies van het patrimonium en een haast schandalige huisvesting van duizenden van onze medewerkers. In vele van onze gebouwen was het zelfs zo erg dat de ambtenaren er niet fatsoenlijk naar toilet kunnen. Ik vind het wraakroepend als men niet over de middelen beschikt om daar iets aan te doen. Daarom heb ik stappen gedaan, waarvan ik denk dat hiermee de problemen op termijn kunnen worden verholpen. Mijn optie lijkt mij voor dat onderdeel van de Regie der gebouwen de juiste weg en ik kan die financieel en operationeel verdedigen. Ik wil graag het debat aangaan, bijvoorbeeld aan de hand van het dossier van de Financietoren.

Daarnaast is er het onderdeel van de Autoriteitsgebouwen die, zeker als het om justitiegebouwen gaat, een specifieke architectuur vereisen en een specifieke organisatie. Voor die gebouwen kan ik – mits de nodige financiële middelen worden voorzien – pleiten voor het behoud. Tot nu is voor Antwerpen, Gent, Luik en Bergen in alternatieve financiering voorzien, maar nadien worden de middelen daartoe in de begroting ingeschreven.

pour l'instant. Un manque d'entretien équivaut évidemment à une diminution constante et importante de la valeur de ces biens. Il faut, dès lors, opérer des choix stratégiques. Combiner centralisation et *outsourcing* fait partie des possibilités. Il est vrai que ces projets-pilotes ont été bénéfiques pour le budget, mais il ne s'agit là que d'un effet secondaire. Le marché bruxellois pourrait même s'attendre à une flambée des prix. A présent, nous louons pendant un délai suffisamment long sur la base du prix actuel ; ainsi nous protégeons le contribuable contre de futures augmentations de prix.

Il n'est guère possible, aujourd'hui, d'inscrire chaque année 60 millions d'euros supplémentaires au budget à des fins de rénovation. Une étude réalisée par notre administration en 1999, fait apparaître que le patrimoine a subi une dévalorisation énorme et que les fonctionnaires sont scandaleusement mal logés. Il n'est pas plus que normal, après de semblables constatations, de prendre des mesures pour remédier au problème.

Les bâtiments publics, essentiellement ceux de la Justice, méritent une approche distincte par le biais d'un financement de rechange et, ultérieurement, sans doute dans le cadre du budget.

Ik kom later terug op de monumenten en kan nu al meedelen dat u allen uitgenodigd bent op de heropening van de Cameliaserrie, waarmee de renovatie van het serrecomplex is afgerond. Ik ben trouwens trots op de vele monumenten die wij de voorbije tweeënehalf jaar hebben gerenoveerd.

03.05 Jozef Van Eetvelt (CD&V): Mijnheer de minister, begrijp ik het goed dat u meer gebouwen die beter aangepast zijn, wil inhuren? Anderzijds hebt u nog steeds een aanzienlijk aantal gebouwen in eigendom die in een lamenteuze toestand verkeren. Zijn er de komende jaren genoeg middelen voorhanden om daar iets aan te doen?

03.06 Minister Rik Daems: Natuurlijk niet. Het gaat om een operatie die gespreid wordt over opeenvolgende jaren. Stel dat wij 12,5 euro nodig hebben en slechts over 2,5 euro beschikken, dan begrijpt u dat viervijfden van de gebouwen moet worden verkocht en één vijfde van het patrimonium kan worden behouden, wilt u dat met het beschikbare budget kunnen onderhouden. Het klopt dus dat er een overgangsfase zal zijn waarin niet alle problemen opgelost zullen zijn.

Wat wilt u dat ik daaraan doe? Ik probeer dat op te lossen en daarvoor een beleidslijn uit te tekenen.

Ik geef een ander voorbeeld, het voorbeeld van Leuven. U zult zeggen dat ik voor mijn eigen stad kies, en dat is gedeeltelijk waar. Het is ook gedeeltelijk niet waar, want het project is voor een deel opgestart door de heer Flahaut. Het is dus een samenloop van omstandigheden. Er waren zeventien locaties; nu komt er één hoofdlocatie. Van de zeventien locaties waren er een groot deel in eigendom. Het gaat om zeer interessante panden in het centrum van de stad. Een deel van het kadaster en de BTW-dienst zat boven een MacDonalds-restaurant; zes personen zaten er in de geur van frieten. Het is echter wel een waardevol stuk Leuven, terwijl men veel goedkoper zit in een nieuw gebouw aan de Ring, waar men gemakkelijker kan parkeren en men niet verplicht is een hamburger te eten vooraleer men de BTW-dienst bezoekt om er een dienstverlening te verkrijgen. Dat is wat ik bedoel. Alle centrumsteden hebben tientallen verschillende locaties, verkregen in de loop van dertig jaar. Als men twee personen meer in dienst nam, huurde of kocht men snel nog een klein gebouwtje.

Op het regionale vlak heeft de Regie der Gebouwen – te goeder trouw – jarenlang een semi-kruideniersmentaliteit aan de dag gelegd. Dat is niet negatief, want de aankopen waren meestal goed. En daarom heb ik nu het geluk dat ik een goede verkoop kan doen. Ik geef toe dat ik geluk heb dat men steeds met gezond verstand een politiek heeft gevoerd, die volgens mij verkeerd, maar wel een goede politiek was op het vlak van eigendomsverwerving.

Daarvan maak ik nu gebruik om een andere strategie te ontwikkelen, zodat het probleem definitief zou worden opgelost, rekening houdend met de context. Het is niet de taak van de Regie der Gebouwen alleen eigenaar te zijn. Zij moet voorzien in goede werkruimte voor het personeel. Dat is dus een hele andere filosofie: van een klassieke staatsfilosofie, die jarenlang heeft bestaan en ook door mijn partij werd gedeeld, naar een filosofie van klantgerichtheid. De ambtenaar

03.05 Jozef Van Eetvelt (CD&V): Le gouvernement compte donc louer davantage de bâtiments. Le ministre dispose-t-il de moyens suffisants pour entretenir au cours des prochaines années les immeubles détenus par le secteur public?

03.06 Rik Daems, ministre: Non. Une période de transition sera nécessaire pour résoudre les problèmes. La plupart des centres urbains présentent une quantité importante de bâtiments épars, acquis en fonction des besoins de l'époque. Dans la plupart des cas, ce furent de bonnes acquisitions, ce qui en facilite la vente aujourd'hui. La Régie des bâtiments n'a pas pour vocation d'être propriétaire des immeubles mais de fournir aux fonctionnaires, qui sont ses clients, un espace de travail convenable.

Le poste de directeur général a été déclaré vacant et a fait l'objet d'une publication au *Moniteur belge* du 14 juin 2001. Les candidatures sont examinées en détail. Un nouveau directeur général sera nommé sous peu. Il n'est pas question d'hiatus, puisqu'un directeur général faisant fonction occupe provisoirement le poste vacant. La proposition relative à un nouveau cadre du personnel a été transmise au ministre de la Fonction publique. Nous attendons encore également l'accord de principe du ministre du Budget. Pour les niveaux 1 et 2+, le recrutement de trente membres du personnel supplémentaires est prévu, soit respectivement 17 et 13 fonctionnaires pour ces catégories. Pour les niveaux 3 et 4, 55 postes auraient été supprimés.

is daarbij onze klant, die goed moet worden verzorgd, want dan kan hij beter werken en een betere dienstverlening geven.

Andere specifieke vragen hebben betrekking op personeel. Ik denk dat ik een algemeen antwoord heb gegeven. De betrekking van directeur-generaal werd vacant verklaard in het Belgisch Staatsblad van 14 juni 2001, dus reeds enige tijd geleden. Een aantal kandidaturen werden ingediend. Zij worden op dit ogenblik nauwgezet onderzocht, meldt mijn administratie. Binnenkort kan worden overgegaan tot de benoeming van een statutair directeur-generaal van de Regie der Gebouwen. Dat betekent niet dat het bedrijf zonder leiding is. Er is immers een dienstdoend directeur-generaal, die dat trouwens op een voorbeeldige wijze doet, voor zover ik daarover kan oordelen. Ik denk echter dat ik over hem niet ontevreden mag zijn, net zo min als over zijn voorganger.

Wat het personeelskader betreft, is het voorstel van een nieuwe personeelsformatie aan de minister van Ambtenarenzaken overgemaakt. Het is met hem besproken. Wij hebben nog een principiële goedkeuring van de minister van Begroting nodig. Daarna kunnen we ons wenden tot de vakbonden voor advies. Ik geef u de cijfers, zodat u ze desgevallend aan een bevriende vakbond kunt meedelen. In totaal worden 30 bijkomende betrekkingen gecreëerd in niveau 1 en 2+, waarvan 17 in niveau 1 en 13 in niveau 2+. Dat wordt gecompenseerd door 55 betrekkingen minder in de niveaus 3 en 4, nadat de personeelsformatie werd vastgesteld overeenkomstig het effectief op 1 januari 1998. Dat gebeurde volgens de onderrichtingen voor de opheffing van de wervingsstop. De huidige personeelsformatie bedraagt 1.448. Het huidige personeelseffectief bedraagt 1.225 statutairen en 145 personeelsleden met een contract van onbepaalde duur. Daarnaast zijn er in zo'n regie altijd bijkomende contractuelen die afwezige personeelsleden moeten vervangen.

03.07 Jozef Van Eetvelt (CD&V): Mijnheer de minister, zal de kaderuitbreiding een nuloperatie zijn?

03.07 Jozef Van Eetvelt (CD&V): J'avais également demandé si l'extension du cadre serait une opération neutre.

03.08 Minister Rik Daems: Voor de niveaus 1 en 2+ komen er 30 betrekkingen bij. Voor de niveaus 3 en 4 zullen er 55 betrekkingen minder zijn. Men kan dat een nuloperatie noemen.

03.08 Rik Daems, ministre: C'est à peu près de cela qu'il s'agit.

03.09 Jozef Van Eetvelt (CD&V): Ik veronderstel dat de cijfers zullen worden opgenomen in het Integraal Verslag.

03.09 Jozef Van Eetvelt (CD&V): Le problème fondamental est le mauvais entretien des locaux. Le budget ne prévoit pas suffisamment de moyens à cet effet.

Mijnheer de minister, fundamentele problemen zijn het gebrekkig onderhoud van de lokalen en de werkmethodes. Ik moet vaststellen dat u bij de opmaak van de begroting niet de nodige kredieten hebt kunnen binnenrijven maar hebt moeten inleveren op de lopende uitgaven. Ik vrees dat het personeel samen met mij die gang van zaken zal betreuren.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van de heer Karel Van Hoorebeke aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "het nieuw gerechtshof te Gent" (nr. 6166)

04 Question de M. Karel Van Hoorebeke au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "le nouveau palais de justice de Gand" (n° 6166)

04.01 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, in uw vorig antwoord hebt u gesproken over de verspreiding van diensten op verschillende locaties. Hetzelfde doet zich voor in de rechtbanken van eerste aanleg te Gent. 25 jaar geleden werd reeds beslist een nieuw gerechtshuis op te richten. De lijdensweg duurt erg lang. Een paar jaar geleden hebben de toenmalige minister van Justitie en de heer Flahaut die bevoegd was voor de Regie der Gebouwen, uiteindelijk beslist dat een nieuw gerechtshuis te Gent moest worden opgericht. Het kan vervelend zijn dat ik hierover met de regelmaat van de klok vragen stel. Samen met de heer Van Parys heb ik u hierover reeds in november ondervraagd. Uw antwoord was vrij geruststellend. U zei dat er wat vertraging was opgelopen maar dat de werken in maart 2002 van start zouden gaan. U voegde eraan toe de eerste steen te kunnen leggen. In 2005 zou het nieuwe gerechtshuis in gebruik kunnen worden genomen.

Mijnheer de minister, ik maak me ernstig zorgen over het dossier. Uit heel goede bron – van de gemeentelijke overheid – heb ik vernomen dat het dossier in het slop zit en nergens staat.

In november hebt u twee problemen opgeworpen. De inspectie van Financiën ging niet akkoord met de aankoop van een groter stuk grond dan wat specifiek nodig is voor het gebouw. Een tweede probleem was de ontbrekende bouwvergunning. Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken?

04.02 Minister Rik Daems: Mijnheer Van Hoorebeke, op 13 december 2001 werd beroep aangetekend tegen het negatief advies van de inspectie van Financiën inzake de aankoop van de grond. Ik wacht het antwoord van Begroting af. Het departement heeft me mondeling laten weten dat het probleem zou kunnen worden opgelost. Als de minister van Begroting laat verstaan dat er geen probleem is, dan is er ook geen probleem!

Wat de bouwvergunning betreft, kan ik meedelen dat die werd uitgereikt op 8 november 2001. Een aanvullende bouwvergunningaanvraag moest worden ingediend ingevolge een gewijzigde gevelstructuur. Ik veronderstel dat de stad daarop heeft aangedrongen. De vraag voor een aanvullende bouwvergunning werd ingediend op 20 december 2001. Men zegt me dat de start van de werken niet in het gedrang komt. Als het departement van Begroting zijn goedkeuring verleent, blijft de timing van maart voor het starten van de werken behouden, zoals ik de vorige keer al heb gezegd.

Als die gegevens wijzigen, zal ik u dat meedelen. Als u gegevens hebt die u terecht bezorgd maken, maar die u al dan niet om begrijpelijke redenen niet in de commissie kunt uiten of die personen aanduiden, nodig ik u zoals steeds uit om dat over alle partijgrenzen heen op het kabinet te melden, zodat wij dat euvel gezamenlijk kunnen overwinnen.

04.03 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik zal graag ingaan op uw suggestie om dat

04.01 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): La construction d'un nouveau palais de justice avait été décidée il y a vingt cinq ans déjà. Il me revient de source bien informée, de Gand, que le dossier est au point mort.

Le 21 novembre, le ministre avait répondu que l'Inspection des Finances formulait des objections contre l'achat de l'ensemble du terrain pour la construction du nouveau palais de justice et qu'il n'y avait pas de permis de bâtir.

Dans l'intervalle, l'Inspection des Finances a-t-elle donné son accord ou le ministre du Budget a-t-il pris une décision? Un permis de bâtir a-t-il déjà été délivré?

04.02 Rik Daems, ministre: Une procédure de recours a en effet été engagée concernant l'achat du terrain le 13 décembre 2001. Nous attendons l'accord du ministre du Budget.

Un permis de bâtir a été délivré le 8 novembre 2001 et une demande de permis de bâtir complémentaire a été introduite le 20 décembre 2001 concernant une modification de la structure de la façade. Ce dernier élément ne devrait pas retarder le début des travaux. Ceux-ci débiteront au mois de février ou de mars.

Mes services ne m'ont signalé aucune difficulté. Si des problèmes devaient se poser, j'en informerai la commission.

04.03 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Je poursuivrai la

dossier met u te bespreken.

discussion de ce dossier avec le ministre, car il me revient des rumeurs inquiétantes à ce sujet.

04.04 Minister **Rik Daems**: Mijnheer Van Hoorebeke, dat vormt geen enkel probleem.

04.05 **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID): Mijnheer de minister, uw antwoord gaat in de richting van uw antwoord van twee maanden geleden.

04.06 Minister **Rik Daems**: Mijnheer Van Hoorebeke, ik heb dat altijd al gezegd.

04.07 **Karel Van Hoorebeke** (VU&ID): Mijnheer de minister, vanuit het veld krijg ik heel andere inlichtingen.

04.08 Minister **Rik Daems**: Mijnheer Van Hoorebeke, mijn enige bezorgdheid is dat er geen krachten bezig zijn om het dossier zelf te vertragen. Mijn diensten hebben mij geen enkele indicatie gegeven over een probleem. Moest er volgens u toch een probleem zijn, dan lijkt overleg mij inderdaad het beste.

04.08 **Rik Daems**, ministre: J'espère qu'il n'y aura pas de manoeuvres dilatoires depuis Gand. Mon cabinet ne fait pas état d'informations inquiétantes.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Question de Mme Marie-Thérèse Coenen au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "les suites de la démission de l'administrateur délégué de la Poste" (n° 6255)

05 Vraag van mevrouw Marie-Thérèse Coenen aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "de gevolgen van het ontslag van de gedelegeerd bestuurder van De Post" (nr. 6255)

05.01 **Marie-Thérèse Coenen** (ECOLO-AGALEV): Madame la présidente, monsieur le ministre, je serai brève. Je reviens au "feuilleton" Rombouts qui mérite certaines précisions.

L'ex-administrateur délégué de La Poste avait créé un certain nombre de filiales. Monsieur le ministre, je vous demande la liste de ces sociétés, leur statut légal, le montant des capitaux investis et la liste des administrateurs.

L'acte constitutif de EXBO fait état de la présence de M. Rombouts comme personne physique au rang des actionnaires. Cette situation est-elle appelée à perdurer?

Les parts de capital de M. Rombouts seront-elles transférées à une autre personne physique ou morale et suivant quelles modalités?

Cette situation se retrouve-t-elle également dans les autres sociétés créées par l'ex-administrateur délégué?

Quelles sont les solutions présentées sur la table?

05.02 **Rik Daems**, ministre: Madame la présidente, j'ai une liste des filiales, je la déposerai. Je suis en train de récolter toutes les informations financières sur les filiales. Je vous ai déjà déposé la réponse aux questions et je vous ai dit que je déposerais, dans un

05.01 **Marie-Thérèse Coenen** (ECOLO-AGALE): De Post heeft een aantal filialen opgericht. Kunnen wij daarvan een lijst krijgen en kan u ons eveneens het wettelijk statuut, het bedrag van het kapitaal en de namen van de bestuurders meedelen? EXBO vermeldt de heer Rombouts als een van de aandeelhouders. Blijft dat zo? Worden zijn aandelen in het kapitaal overgedragen op een andere natuurlijke of rechtspersoon en zo ja, op welke wijze? Bestaat die situatie ook bij andere filialen van De Post?

05.02 Minister **Rik Daems**: Ik heb de lijst van de filialen meegebracht en stel hem ter beschikking van de

délai à déterminer avec la direction de La Poste, le résultat du rapport des commissaires, mais après discussion avec la nouvelle direction, comme il se doit. Tout ce qui est commercialement sensible restera dans la confidentialité, si c'est demandé par La Poste. De toute façon, M. Thijs, le nouveau patron, viendra à la commission comme convenu.

Je dois vous dire que dans le rapport des commissaires figure effectivement le fait que M. Rombouts détient une action dans plusieurs filiales. Je me suis enquis, à ce moment déjà, du pourquoi. Il s'avère que quand on crée une société anonyme, on a besoin de deux entités. C'est une pratique existante où le PDG ou le CEO de la compagnie est la deuxième personne ou entité qui, avec la première, crée la société. C'est de là que vient le fait, un peu étonnant peut-être, que M. Rombouts soit un actionnaire détenant une action dans certaines entreprises.

J'ai évidemment demandé qu'on régularise la situation. Je n'ai pas eu d'information à ce sujet mais je suppose que ce sera fait dans les semaines qui viennent. Je ne pense pas que cela représente un gros problème pour la bonne raison qu'il ne s'agit que d'une action. D'après les informations que je possède, il n'existe pas une filiale qui vaut, par exemple, un milliard mais pour laquelle il n'y aurait que deux actions, l'une détenue par La Poste et l'autre par M. Rombouts. Il s'agit en fait de valeurs dérisoires. Cela dit, il faut régulariser la situation.

commissieleden. Ik verzamel momenteel nog financiële inlichtingen over "het" filiaal. Ik zal de bevindingen van het verslag meedelen na ze eerst met de nieuwe directie te hebben besproken. Alles wat commercieel gevoelig ligt, moet met de grootste discretie worden behandeld.

De administrateur-generaal bestuurder zal, zoals afgesproken, door de commissie worden gehoord.

Dan kom ik tot de reden waarom de heer Rombouts aandeelhouder was van verscheidene filialen.

Wanneer men een naamloze vennootschap opricht moeten er twee aandeelhouders zijn. Vaak gaat het om het bedrijf en de bedrijfsleider zelf. In het geval van De Post, was dat de heer Rombouts.

Ik heb gevraagd dat de situatie geregulariseerd wordt. Dat is geen probleem, aangezien de heer Rombouts slechts een aandeel met residuaire waarde heeft.

05.03 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Oui, il s'agit de mécanismes un peu bizarres. L'Etat possède des sociétés d'investissement auxquelles La Poste aurait pu faire appel en vue d'un partenariat.

05.03 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Maar de overheid bezit investeringsfondsen waarop De Post een beroep zou kunnen doen om een partnership op te zetten.

05.04 Rik Daems, ministre: Votre idée est bonne. Je demanderai que l'on en tienne compte. Quand il y a une logique d'investissement, je suis totalement d'accord. Vous avez raison, mais la pratique en question existe dans toute entreprise. Elle n'est donc pas nouvelle.

05.04 Minister Rik Daems: Dat is een goed idee, dat ik aan het juiste adres zal aanklaarten.

Vous pouvez prendre connaissance de la liste et les informations figureront dans le rapport.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van de heer Yves Leterme aan de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "de ombudsdienst Telecommunicatie" (nr. 6280)

06 Question de M. Yves Leterme au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "le service de médiation pour les télécommunications" (n° 6280)

06.01 Yves Leterme (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de

06.01 Yves Leterme (CD&V): Le

minister, dit is een hangend dossier. Van mensen die het kunnen weten verneem ik dat het ontbreken van een titularis langs Nederlandstalige kant voor moeilijkheden zorgt. Men vraagt kordate antwoorden met een zeker gezag. Dit zorgt voor problemen. Een aantal Telecom-operatoren zouden zich organiseren om zelf een ombudsdienst te creëren. Sinds meer dan een half jaar is de opvolger van de heer Vandebosch nog niet aangeduid. In een grootmoedige aandrang tot dienstbaarheid hebt u op een bepaald ogenblik zelfs gedreigd een van uw rechtstreekse kabinetsmedewerkers weg te promoveren naar de plaats van ombudsman. Dit was een voorbeeld van altruïsme maar werd blijkbaar slecht onthaald op de Ministerraad: u werd met de vinger gewezen en terechtgewezen en moest het dossier hernemen. Mijn vragen zijn zeer kort, zoals altijd.

Wat is de stand van zaken in dit dossier op dit ogenblik? Welke zijn de opeenvolgende stappen die nog moeten worden gezet? Ik heb begrepen dat een consultant werd aangeduid om een short list van kandidaten op te stellen. Ook Selor zou een rol spelen. Wat is de stand van zaken?

Mijn tweede vraag is tegen mijn gewoonte in geïnspireerd door een krant van vorige week en betreft de ethische commissie. Hoe ver staat u daarmee? Ook daar zijn er verwachtingen en dit beantwoordt aan een reële nood. Tot daar mijn vragen.

06.02 Minister **Rik Daems**: Mijnheer Leterme, de samenstelling van de ethische commissie is geregeld volgens artikel 105decies van de wet. Er moeten vertegenwoordigers van de gezinsbelangen aanwezig zijn van iedere Gemeenschap, van de minister van Justitie, van de minister van Telecommunicatie. De voorzitter werd door mijn voorganger aangesteld en is de heer Meuret van de Raad van State. Het koninklijk besluit tot benoeming werd afgewezen omdat de Raad van State het artikel 105decies van de wet niet wettelijk vond gezien het advies van de regio's hiervoor niet werd gevraagd. Dit zal dus in een Telecomwet of een andere wet worden geregeld.

Inzake de ombudsman voor Telecom klopt het dat na de officiële selectieprocedure van drie kandidaten een medewerker van mijn kabinet de beste bleek te zijn. Ik heb die man dan ook aan de Ministerraad voorgesteld. De Ministerraad heeft daarover inderdaad vragen gesteld. Daarom heb ik beslist de kandidatuur in te trekken, ook al is de procedure verlopen zoals wettelijk was vereist en is de evaluatie door de minister van Telecommunicatie door de wet bepaald. Er wordt iets gezocht achter het feit dat de betrokkene toevallig op mijn kabinet zit. Dat zou volgens mij niet mogen. Daarom zal ik aan minister Van den Bossche vragen om een nieuwe procedure te starten waaraan – naar ik veronderstel – mijn kabinetsmedewerker zal deelnemen. Wij zullen zien of hij dan ook de beste kandidaat is. Dan zal ik hem voor benoeming voordragen. Wie zich daartegen verzet, mag op verzet van mijn kant rekenen. Als daaruit een andere kandidaat komt, zal ik mijn medewerker niet ter benoeming voordragen.

Mensen die zich politiek engageren, zoals bijvoorbeeld medewerkers van de minister, mogen niet bevooroordeeld worden, maar ze mogen ook niet worden benadeeld. Dat is mijn stelling.

dossier du service de médiation pour les télécommunications n'est toujours pas réglé. Après un an et demi, il n'y a toujours pas de médiateur néerlandophone pour le secteur des télécommunications. Cela entraîne des problèmes. Certains acteurs créent en effet leur propre service de médiation. L'an passé, le ministre a tenté d'y parachuter un de ses plus proches collaborateurs, mais il s'est heurté à un refus du Conseil des ministres.

Où en est ce dossier? Quelles démarches doivent-elles encore être effectuées? Où en est la constitution de la commission d'éthique?

06.02 **Rik Daems**, ministre: La composition de la commission d'éthique est réglée à l'article 105 decies de la loi. La commission comprend des représentants des intérêts des familles, des Communautés, de la Justice et du secteur des télécommunications. Mon prédécesseur avait déjà désigné un président, mais aucun arrêté de nomination n'avait été pris, car l'avis des régions n'avait pas été demandé. Nous devons donc encore régler ce problème.

A l'issue de la procédure de sélection du médiateur pour le secteur des télécommunications, un collaborateur de mon cabinet s'est avéré être le candidat le plus approprié. Le Conseil des ministres a toutefois émis des réserves au sujet de cette présentation. J'ai retiré la candidature et demandé au ministre Van den Bossche d'ouvrir une nouvelle procédure. Attendons donc de voir si le candidat en question sera encore le meilleur. J'estime que si que celui qui opte pour un engagement politique ne doit pas être récompensé, il ne doit pas non plus être sanctionné.

06.03 Yves Leterme (CD&V): Mevrouw de voorzitter, wat dit laatste betreft ben ik het eens met de minister. Het is een correcte benadering van de geschetste procedure.

Wij zitten echter al een zestal maand zonder ombudsman aan Nederlandstalige kant en ik vraag mij af hoelang deze situatie nog zal aanhouden. Zal de zaak nog worden geregeld in de loop van deze legislatuur?

06.04 Minister Rik Daems: De minister van Ambtenarenzaken moet terzake ook een beslissing nemen.

06.05 Yves Leterme (CD&V): Ik veronderstel dat u toch ook informeerde naar de timing, mijnheer de minister.

06.06 Minister Rik Daems: Nee, het gaat hier om vaste procedures.

06.07 Yves Leterme (CD&V): Reden te meer om de timing te kennen.

06.08 Minister Rik Daems: Ja, indien dit via Selor gebeurt.

Hoe dan ook, ik heb de vraag naar de timing niet gesteld en kan u bijgevolg geen antwoord verstrekken.

06.09 Yves Leterme (CD&V): Mag ik aannemen dat de volgende stap een selectie is door Selor?

06.10 Minister Rik Daems: Dat is reeds aan de gang. Ik weet dat er oproepingen plaatsvonden. Een van de leden van mijn kabinet is trouwens voor deze of volgende week opgeroepen geworden.

06.11 Yves Leterme (CD&V): Zonder te denken aan partijbelangen, noch aan de verhouding tussen oppositie en meerderheid, ben ik van oordeel dat de ombudsdienst op korte termijn bestaansrecht kreeg, al rijzen er wel een paar vragen omtrent het juridisch aspect.

De ombudsdienst functioneert goed en het aantal operatoren steeg. Men voelt goed dat consumenten hoe langer hoe meer in een zwakke positie belanden ten opzichte van de operatoren. Dat betekent dat er kort op de bal moet worden gespeeld en het feit dat de ombudsdienst aan Nederlandstalige kant niet beschikt over een leider is een probleem.

Ik verzoek de regering dan ook met aandrang om deze scheeftrekking recht te zetten.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De voorzitter: De vraag nr. 5988 van de heer Dirk Pieters wordt naar een latere datum verschoven.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.43 uur.
La réunion publique de commission est levée à 17.43 heures.*

06.03 Yves Leterme (CD&V): Je ne puis que me rallier à l'approche du ministre, qui est correcte mais, en attendant, il n'y a plus de médiateur néerlandophone depuis des mois. Quand celui-ci sera-t-il nommé?

06.08 Rik Daems, ministre: J'attends la clôture de la procédure par Selor. La sélection est en cours.

06.11 Yves Leterme (CD&V): Le service du médiateur fonctionne et répond à une nécessité. De plus en plus, les clients se retrouvent dans une situation difficile face aux opérateurs.

Je demande instamment au gouvernement de régler rapidement ce problème et de veiller à faire nommer quelqu'un à la tête de ce service destiné aux néerlandophones.